

UPUTSTVO ZA RUKOVANJE

FISKALNA KASA

MD&PROFY FRIGO

Šta bi trebalo znati pre početka rada sa fiskalnom kasom OPTIMUS-IC FRIGO:

- tehnička dokumentacija (pogledati tačku 2.1.)
- uslovi garancije
- korišćenje fiskalnih funkcija koje su dostupne korisniku
- svaku nepravilnost u radu fiskalne kase Frigo treba odmah prijaviti servisnom centru

PAŽNJA!

Ako se fiskalna kasa nalazila na niskoj temperaturi, a posle je premeštena na mesto sa višom temperaturom, zbog kondenzacije vodene pare u njenoj unutrašnjosti zabranjeno je korišćenje kase dok sva voda ne ispari (oko 1 sat), jer postoji mogućnost oštećenja kase.

PAŽNJA!

Fiskalna kasa se isključuje iz utičnice u zidu samo kada adapter nema snagu od 220 V AC. Utičnica bi trebalo da bude blizu kase.

PAŽNJA!

U fiskalnoj kasi FRIGO korišćeni su - olovni akumulatori (nije obavezno).

Akumulatori ovog tipa nakon potpunog pražnjenja trebalo bi ponovo napuniti što pre je moguće.

U SLUČAJU DA OSTAVIMO DUŽE VREME ISPRAŽNJEN AKUMULATOR, TO MOŽE DA DOVEDE DO GUBITKA NJEGOVOG KAPACITETA I DRISTIČNO DA SKRATI NJEGOV ROK UPOTREBE.

Ako je akumulator ispražnjen, nakon uključenja napajanja, kasa može biti oko 15 minuta u stanju punjenja akumulatora, pa zbog toga može da bude onemogućeno pokretanje rada kase!!

Ako je fiskalna kasa nabavljena direktno od proizvođača akumulatori su prazni, moramo da podignemo poklopac štampača i da povežemo akumulator sa kablom. Ako fiskalna kasa nije bila u upotrebi duže vreme, potrebno je isključiti kabal iz akumulatora.

PAŽNJA!

Ova oprema je bila testirana i nadeno je da se slaže sa normama za klasu A digitalnih uređaja. Ova ograničenja su projektovana da sprovedu umerenu zaštitu protiv štetnih međuspojeva i kada oprema radi u komercijalnom opkruženju. Ova oprema proizvodi i može zračiti energiju i ako nije instalirana i korišćena u saglasnosti sa uputstvom za upotrebu, može izazvati štetu međusklopova radio veza. Rad ove opreme u rezidencijalnoj oblasti može izazvati oštećenja interfejsa i u tom slučaju od korisnika će biti zahtevano da popravi međusklopku o svomsopstvenom trošku.

SVE KOMANDE KOJE SE POJAVLJUJU NA DISPLEJIMA SU NA SRPSKOM JEZIKU

SADRŽAJ:

1. OPŠTE INFORMACIJE	5
1.1. Upotreba fiskalnih kasa	5
1.2. Karakteristike	5
1.3. Evidencija prodaje pomoću fiskalne kase.....	5
2. TEHNIČKA SPECIFIKACIJA	5
2.1. Tehnički parametri	6
2.2. Fiskalne funkcije.....	6
2.3. Izgled kase.....	6
2.4. Poklopac štampača.....	7
2.5. Veze napajanja i međ usklopki (komunikacija).....	7
2.6. Mehanizam štampanja.....	7
2.7. Tastatura – funkcije tastera.....	7
2.8. Displeji.....	9
2.9. Specijalni znaci na displeju prodavca.....	9
2.10. Promene moda (načina) rada	10
2.11. Neobavezna oprema.....	10
3. POKRETANJE KASE FRIGO	11
3.1 Logovanje prodavca	11
3.2. Uključenje i konfiguracija čitača bar kodova.....	12
3.3. Uključenje elektronske vage.....	12
3.4. Uključenje kompjutera.....	12
3.5. Priključenje i kooperacija sa platnim terminalom EFT	13
3.6. Priključenje fioke.....	13
3.7. Zamena papira	12
3.8. Mehanizam starenja PLU kodova	13
4. PROGRAMIRANJE FRIGO FISKALNE KASE	14
4.1. Programiranje: (1) Reklamni tekst.....	13
4.2. Programiranje: (2) PLU Odeljenja	14
4.3. Programiranje: (3) PLU artikala	15
4.4. Programiranje: (4) Blagajnici	19
4.5 Programiranje: (5)Periferni uređ aji.....	21
4.6. Programiranje: (6) Globalne opcije.....	21
4.7. PROGRAMIRANJE: (7) Šifra operatera	23
4.8. PROGRAMIRANJE (8) HALO tabele.....	23
4.9. Programiranje: (11) Broj kase.....	24
4. 10. Programiranje: (12) Naslov.....	25
4.11. Programiranje: (12) – Datum i vreme.....	25
4.12. Programiranje: (13) Poreske stope	26
4.13. Programiranje: (14 - 16) Podešavanje lančanog izveštaja	27
4.14. Programiranje (16) Šifra za automatske test funkcije.....	28
4.15. Programiranje (17)Ime firme.....	28
4.16. Programiranje: (18) PIB broj	28
4.17. Progrmiranje: (19) Jedinstveni broj (ECR serijski broj).....	28
5. PRODAJA POMOĆU FRIGO FISKALNIH KASA.....	29
5.1 Prodaja pomoću PLU kodova	29
5.2. Brza prodaja	30
5.3. Prodaja pomoću čitača bar kodova - skenera	30
5.4. Prodaja sa uključenom elektronskom vagom.....	31
5.5. Automatsko izračunavanje kusura	31
5.6. Završavanje računa pri različitim načinima plaćanja	31
5.7. Pregled otvorenog računa na displeju prodavca.....	31
5.8. Brisanje prodatih stavki sa računa –operacija STORNO.....	32
5.9.. Ispravka storniranje.....	32
5.10. Anuliranje celog računa.....	33
5.11. Otvaranje fioke	33

5.12. Uplata i isplata iz fioke kase.....	33
5.13. Provera isprogramirane cene artikla.....	33
5.14. Prikazivanje na displeju zadnjeg iznosa računa za plaćanje	33
5.15. Prikazivanje na displeju datuma i vremena.....	34
6. IZDAVANJE IZVEŠTAJA.....	34
6.1. Izveštaj stanja kase.....	34
6.2. Izveštaj prometa po odeljenjima	35
6.3. PLU izveštaj o prometu.....	35
6.4. Izveštaj prometa prodavca	36
6.5. Dnevni izveštaj	37
6.6. Lančani izveštaj	38
6.7. Periodični izveštaj.....	38
6.8. Izveštaj nekorišćenih PLU kodova.....	39
6.9. Spisak programiranih artikala.....	40
6.10. Poslednji dnevni izveštaj	40
6.11. Presek stanja	41
6.12. Reseti.....	41
7. ODŠTAMPANI PRIMERI KOPIJA NA FRIGO FISKALNOJ KASI.....	42
7.1. Dnevni izveštaj	43
7.2. Odustajanje od plaćanja u gotovini	44
7.3. Presek stanja.....	45
7.4. Izveštaj o ostvarenom prometu prodavaca.....	46
7.5. Izveštaj prometa na odeljenju	47
7.6. Izveštaj o prometa šifre proizvoda	48
8. PORUKE KOJE SE POJAVLJUJU NA DISPLEJU FISKALNE KASE.....	50

1. OPŠTE INFORMACIJE

1.1. Upotreba fiskalnih kasa

FRIGO fiskalna kasa je kasa najnovije generacije. Namenjena je radu u svim vrstama trgovinskih radnji. Ona može raditi samostalno ili priključena na kompjuterski sistem. Fiskalna kasa bila je prezentovana u Ministarstvu finansija i dobila oficijalni sertifikat broj 041 kao fiskalna kasa koja ispunjava sve tehničke i funkcionalne karakteristike propisane uredbom Vlade Republike Srbije o načinu evidentiranja prometa preko registar kasa sa fiskalnom memorijom.

1.2. Karakteristike

- mogućnost programiranja 2500 PLU
- ugrađen unutrašnji akumulator
- nastavak prekinute operacije nakon ponovnog dovođenja napajanjaili uklanjanja kvara
- displej za prodavca dvolinijski , 2x16 znakova, alfanumerički, tekst na Latinici i Ćirilici
- displej dobro vidljiv za kupca proizveden LCD tehnologijom
- račun može biti editovan na LCD displeju i prodati artikli mogu biti stornirani bez pravljenja greške
- evidencija rada osam prodavaca koji su registrovani šifrom
- nazivi PLU artikala, PLU odeljenja mogu imati najviše 18 znakova (slova i brojevi)
- 11 vrsta neresetujućih izveštaja i 6 vrsta resetujućih izveštaja
- mogućnost prilagodnjaizveštaja o programiranim artiklima
- registracija tri vrste plaćanja – gotovina, ček, kartica
- račun može biti poništen pre završetka ili pre delimičnog ulaganja platežnih sredstava
- jedan RS 232C serijski port za vezu sa kompjuterom, čitačem bar kodova, elektronskom vagom i platnim terminalom.
- pet redova za komercijalne komentare na računu
- mogućnost blokiranja tastature numeričkim kodom, preventivno od slučajnog uključivanja kase
- mogućnost rada na temperaturi od -5°C
- mogućnost brze prodaje

1.3. Evidencija prodaje pomoću fiskalne kase

Evidencija prodaje pomoću FRIGO fiskalne kase može biti sprovedena u dva oblika: vrednosnom i količinskom evidencijom: svaki artikal (PLU) ima programiran svoj kod, koji je pozivan sa tastature ili očitán pomoću čitača (skenera) sa ambalaže artikla. Artikal ima u kasi memorisan svoj naziv, poresku stopu, cenu. Te aktivnosti se ponavljaju pri svakom prodavanom artiklu. Tada se na računu pojavljuje tačan naziv artikla. Tako možemo voditi evidenciju o stanju u skladištu (magacinu), jer na odštampanom izveštaju PLU, tačno je dato stanje koliko nekog artikla je prodato.

2. TEHNIČKA SPECIFIKACIJA

2.1. Tehnički podatci

Napajanje: napon od 9 do 28 V DC

Unutrašnji akumulator (neobavezan): 6V, 3,3 Ah

Ispravljač moći snage (uređaj za napajanje): IN 220 V, 50 Hz OUT DC 9V

Snaga električne energije: 15 W

Prosečna struja napajanja pri nominalnom mrežnom naponu 65-70mA

PAŽNJA!

ISKLUČENJE FRIGO FISKALNE KASE TREBA DA BUDE PRAĆENO OBAVEZNO ISKLJUČENJEM ADAPTERA IZ UTIČNICE, KOJA BI TREBALO DA JE LAKO DOSTUPNA I BLIZU FISKALNE KASE.

Uključenje fiskalne kase na napajanje trebalo bi da se izvodi sledećim redosledom: uključenje JACK-a u fiskalnu kasu a onda i povezivanje uređaja za napajanje na mrežu od 220 do 230 V.

Radna temperatura: od -5°C do +40°C.

Temperatura skladištenja: od -20°C do +60°C

Operativna vlažnost: 10 – 80%

Veličina: (W*L*H): 330*230*90 mm

Težina: fiskalna kasa sa akumulatorom i rolnama papira 1,40 kg (+0,20 kg uređaj za napajanje)

RS232C – za komunikaciju (vezu) sa skenerom (čitačem bar kodova), kompjuterom, elektronskom vagom, platnim terminalom i fiokom kase

PAŽNJA!

Priključenje fiskalne kase sa spoljnjim uređajima (kompjuter, vaga, skener, platni terminal) uz pomoć specijalnog porta RS232 može se izvršiti kada je napajanje kase i priključenog uređaja isključeno. Izbor fioke kase kao i prvo njeno priključenje do kase trebalo bi da izvede odgovarajući ovlašćeni servis.

2.2. Fiskalne funkcije

Fiskalna kasa FRIGO ima ugrađenu fiskalnu memoriju, koja može čuvati izveštaje pet godina. Trajnost upisanih podataka bez napajanja je preko osam godina. Memorija je povezana sa kućištem kase, zalivena je specijalnom materijom koja onemogućava bilo kakve intervencije unutar nje. U fiskalnoj memoriji je zapisan također i jedinstveni broj uređaja, koji je dodeljen od strane lokalne poreske uprave (IBFM). Taj broj će biti štampan na svakom fiskalnom računu i u svakom fiskalnom izveštaju (nakon fiskalizacije kase).

Kasa (nakon fiskalizacije) registruje svaku prodaju i ovi podaci su razvrstani na pojedinačne poreske stope, a ukupna vrednost prodaje je zapamćena u fiskalnoj memoriji posle štampanja Z dnevnog izveštaja. U fiskalnu memoriju upisivana su također i sva resetovanja sistema, uzimajući u obzir datum i vreme ili vrstu resetovanja. U fiskalnoj memoriji se nalazi PIB i aktuelno programirane poreske stope. Kasa takođe omogućava štampanje periodičnog izveštaja koji čita podatke iz fiskalne memorije u zadatom periodu.

Pre fiskalizacije – u nefiskalnom režimu rada svi gore navedeni podaci (osim jedinstvenog broja) su sačuvani u RAM memoriji kase i mogu biti poništeni na bilo koji način ili promenjeni a da nisu sačuvani u fiskalnoj memoriji. Trajnost podataka u fiskalnoj memoriji je preko osam godina. **U nefiskalnom režimu rada ne postoji mogućnost pravljenja periodičnog izveštaja, jer u fiskalnoj memoriji nisu sačuvani nikakvi dnevni izveštaji.**

2.3. Izgled kase

Na slici je predstavljena fiskalna FRIGO kasa .

2.4. Poklopac štampača

Ispod poklopca nalazi se mehanizam za štampanje zajedno sa rolnama papira. Da bi podigli poklopac moramo prvo odblokirati rezu sa zadnje strane, koja osigurava od otvaranja, pritisnuti je sa zadnje strane poklopca, podići gore, istovremeno poviti unapred.

2.5. Veze napajanja i komunikacija

Komunikacijske veze i veze napajanja smeštene su sa desne strane FRIGO kase. RJ tip veza služi za komunikaciju kase sa kompjuterom, čitačem bar kodova, elektronskom vagom, platnim terminalom. Specijalni tip veze je korišćen za vezu sa napajanjem.

2.6. Mehanizam štampanja

U FRIGO fiskalnoj kasi ugrađen je mehanizam za štampanje sledećih karakteristika:

- dvostruko stanični termični CITIZEN LT 286
- papir: termični, širina 28(±0,5)mm, i prečnik rolne 45(± 2) mm
- 2 x 18 znakova u jednom redu 1x0,9mm do 1x2,35mm
- brzina štampanja: 7 redova u sekundi

Mehanizam štampanja štampa na obe rolne istovremeno sve račune i izveštaje. Jedna rolna papira je namotana na valjak, to je tzv. kopija ili dnevnik, druga rolna papira je za kupca (fiskalni račun) ili ako je to izveštaj – dodatno čuvan od strane vlasnika. Mehanizam za štampanje može štampati latinicu i ćirilicu. Obe kopije su identične i kontrolisane posebnim foto senzorom koji blokira kasu kada se jedna od rolni papira potroši ili se na bilo koji način prekine veza sa štampačem. Nakon ponovnog uspostavljanja te veze kasa nastavlja započetu operaciju štampanja.

2.7. Tastatura – funkcije tastera

Tastatura FRIGO fiskalne kase ima 19 tastera, koji su označeni tako da ukazuju na svoju funkciju. Svaki taster ima nekoliko funkcija, koje su označene različitim bojama. Funkcije označene zelenom bojom

dostupne su nakon pritiska tastera .

Izgled tastature:

Opis značenje tastera:

Taster je FUNKCIJSKI taster – kada ga pritisnemo pozivaju se funkcije koje su opisane na tasterima zelenom bojom.

Taster služi za brisanje svih pogrešnih situacija, kao i do uključivanja i isključivanja kase (taster treba pritisnuti i držati oko 2 sekunde).

  služi za poništavanje pozicija ili opisa koji su trenutno na displeju.

Taster služi za premotavanje (ponovno namotavanje) rolni papira.

  služi za štampanje izveštaja posle programiranja pojedinih stavki u programskom modu.

 služi za množenje količine, kao i za komunikaciju sa vagom – preuzimanje količine sa vage.

  služi za ulazak za ediciju računa (pregled na displeju prodavca), ediciju teksta, ediciju spiska izbora parametara.

 služi za proveru cene artikla. Prilikom pregledavanja pozicija na račun u ili spiskova vrši ulogu kursora (strelice) “na gore”.

  služi za zamenu veličine slova u editovanom tekstu (VELIKA/mala/ Engleski alfabet).

 služi za potvrđivanje da unesene cifre čine šifru artikla, i ponovnog unošenja poslednjeg artikla (ponovljenog). Pri pregledu pozicija na račun u i spiskova za vreme programiranja ima ulogu kursora (strelice) “na dole”.

 služi za sabiranje pozicija na račun u, i za prikazivanje na displeju zbira za prethodni račun.

  služi za ulazak na spisak izbora načina rada kase, kao i izlaska iz podmenija.

Tasteri: su numerički tasteri, koji služe za upisivanje cena, količina, PLU brojeva, biranje brojeva opcija za vreme programiranja itd.

 (zarez) služi za odvajanje celine od dela broja ulazne količine ili iznosa.

  prihvaćeno plaćanje čekom

  prihvaćeno plaćanje kreditnom karticom

  služi za potvrđivanje gotovinske uplate u kasu. Ako ne upišemo nijedan broj, ta sekvenca (niz) služi isto za otvaranje fioke.

  služi za potvrđivanje gotovinske isplate iz kase. Ako ne upišemo nijedan broj, ta sekvenca (niz) služi isto za otvaranje fioke.

ГОТОВИНА

Taster služi za završavanje računa kada se vrši gotovinsko plaćanje. Služi isto za prihvatanje pitanja na displeju (npr. ispravka datuma), i za „ulazak” u funkciju koja se trenutno nalazi na displeju, i potvrđuje sve izmene izvršene u toku programiranja.

Pri korišćenju tastature za kucanje teksta (programiranje imena, programiranje zaglavlja, itd.) koristimo numeričku tastaturu gde su unesena i slova. Da bi smo upisali slovo pritiskamo taster na kojem je upisano traženo slovo. Ako je traženo slovo drugo ili treće po redu, tada treba da pritisnemo odgovarajući taster toliko puta dok ne upišemo odgovarajuće slovo.

Na tasterima su dostupni sledeći znaci:

	А Б В Г 7		Д Ђ Е Ж 8		З ИЈК 9
	Л Љ М 4		Н Њ О 5		П Р С 6
	Т Ђ У 1		Ф Х Ц 2		Ч Ц Ш 3
	ПАЗМАК		, - / ? " \$ % & () + : _		

Ako upisujemo po redu slova sa istog tastera, treba da sačekamo oko 2 sekunde, dok kursор ne pređe na mesto sledećeg slova, ili da ih odvojimo tasterom

Da bi smo promenili veličinu slova (VELIKA/mala/ Engleski alfabet) treba da pritisnemo

Da bi smo izbrisali unešeni znak (backspace) pritisnemo taster

Da bi smo izbrisali ceo red upisanog teksta, treba da pritisnemo taster

Za pomeranje kursora po editovanom tekstu služe tasteri

2.8. Displeji

Fiskalna kasa FRIGO ima dva displeja:

- **displej za prodavca:** alfanumerički LCD, 2x16 karaktera – prikazuje cifre i u potpunosti razumljive za prodavca koji opslužuje tekstualne objave za vreme prodaje, programiranja kase i pravljenja izveštaja. Sve informacije mogu da budu prikazane na displeju latinicom ili ćirilicom. Temp. opseg displeja za prodavca 0°C - +50°C Temp opseg skladištenja displeja -30°C - +60°C
- **displej za kupca:** LCD 16 pozicija, dimenzije karaktera 9 x 4mm ugrađen u zadnji deo FRIGO kase. Temp opseg displeja -35°C - +80°C Temp opseg skladištenja displeja -35°C - +80°C Nakon prekida veze ili kvara displeja ERC blokira rad do ponovnog uspostavljanja veze ili zamene displeja kada nastavlja normalno sa radom.

2.9. Specijalni znaci na displeju prodavca

Na displeju prodavca (osim objava) mogu da budu prikazani znaci: funkcija , spisak , pregledanje spiska .

Znak se pojavljuje na displeju nakon pritiska tastera . Tada su aktivne funkcije zapisane zelenom bojom u donjem delu tastature.

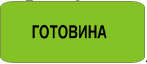
Znak pojavljuje se na displeju kada tekuća opcija ima mogućnost izbora parametara sa spiska. Da bi smo mogli pregledati spisak moramo pritisnuti tastere: .

Znak pojavljuje se na displeju posle ulaska u pregled spiska sa dostupnim vrednostima. Pomoću tastera   možemo da se krećemo po spisku.

Kada se na displeju pojavi traženi parametar, treba da ga potvrdimo pritiskom na taster .

2.10. Promene moda (načina) rada

Promenu moda rada vršimo pomoću ukucavanja kombinacije tastera. Kasa razlikuje pet načina rada do kojih možemo doći izborom tastera: , tako ulazimo u spisak modova rada.

Kretanjem po njemu tasterima   možemo izabrati odgovarajući način rada i potvrditi ga pritiskom na taster .

Dodatno postoji mogućnost brze promene moda rada pomoću kombinacija sa tastature:

		- mod prodaje
		- mod X izveštaja, mod neresetujućih izveštaja
		- mod Z izveštaja, mod resetujućih izveštaja
		- mod programiranja
		- mod brze prodaje (aktivan je samo kada je aktivna opcija 17 u globalnoj opciji).

2.11. Neobavezna oprema

- tastatura sa poklopcem – zaštita od prljavštine i od vode
- poklopac za fiskalnu kasu – staviti na celu fiskalnu kasu
- ručice na okviru kase recimo da se stavi na zid
- spajanje kablom FRIGO kasa – kompjuter
- spajanje kablom FRIGO kasa – vaga
- spajanje kablom FRIGO kasa – završno plaćanje karticom

- fioka kase
- spajanje žicom FRIGO kasa – prikačiti upaljač, u kolima

3. POKRETANJE KASE FRIGO

Nakon pritiskanja i držanja tastera, fiskalna kasa počinje sa radom. Ona će da uradi interne testove i informisaće korisnika (prodavca) o tome. Posle uključivanja kasa prelazi na mod prodaje. Kada fiskalna kasa radi na baterije, i kada nije korišćena određen vremenski period ona će biti automatski isključena. Postoji mogućnost podešavanja perioda nakon koga se fiskalna kasa isključi, kada nije u upotrebi. U Globalnim

opcijama (pozicija 6, opcija 13). Posle sledećeg uključivanja tasterom kasa počinje sa radom bez kontrolnih sistremskih testova. Da bi smo isključili kasu moramo pritisnuti taster C i držati ga 2 sekunde. U obuci (nefiskalnom modu) kada uključujemo kasu dobijamo informacije da fiskalna memorija nije aktivirana ili nije priključena.

3.1 Logovanje prodavca

Nakon uključivanja fiskalne kase, na trenutak na displeju će se pojaviti natpis ППОДАЈА posle čega će (ako je programiran prodavac) se pojaviti:

К а с и р :

fiskalna kasa će pitati prodavca za njegovu šifru. Ukucavamo šifru prodavca . Prodavac ne može videti ukucane znake šifre – oni se vide kao zvezdice (*). Šifra će biti prikazana na odštampanom izveštaju

prodavca. Nakon ukucavanja šifre prodavca treba pritisnuti taster: . Kompletna prodaja, uplate i isplate, vraćena roba biće uračunata na račun prodavca čija je šifra bila uneta. To će biti prikazano na odštampanom izveštaju prodavca. Posle logovanja prodavca na displeju će se pojaviti 0 – fiskalna kasa je spremna za rad u izabranom modu prodaje .

Ako u kasi nema nijednog programiranog prodavca, fiskalna kasa neće kontrolisati šifru prodavca, i sve operacije sa kasom biće dostupne.

PAŽNJA!

U tom slučaju izveštaj prometa prodavca nije doastupan. Ako fiskalna kasa poseduje programirane prodavce ali nije operator programirao šifru - prodavci imaju pristup za 2, 3, 4 model ali to će zahtevati davanje šifre prodavca i kontrolu izvršenih aktivnosti putem štampanja u osiguranom štampaču njegovog identifikacionog broja. U slučaju da je operator programirao šifre prodavaca, prodavci i niko drugi nemaju pristup u 2, 3, 4 modove rada kase . Operator može koristiti šifru u modu prodaje i omogućiti prodaju osobi koja nadzire kasu pomoću registracije ne njeno konto, a na štampanoj kopiji to će biti obeleženo simbolom “op”.

Operator takođe ima mogućnost pregleda šifri prodavaca preko urađenog izveštaja.

3.2. Priključenje i konfiguracija čitača bar kodova

Fiskalna kasa FRIGO može biti podešena da radi sa čitačima (skenerima) bar kodova. Čitači bi trebalo da budu priključeni od strane ovlašćenog servisera. Mesto za priključenje čitača bar kodova nalazi se sa desne strane fiskalne kase. Čitač možemo da priključimo na FRIGO kasu samo kada je napajanje kase isključeno. U PROGRAMIRANJU na poziciji broj 5 postoji mogućnost izbora priključenog uređaja. Skener treba da bude izabran kao priključni uređaj.

U GLOBALNIM OPCIJAMA (PROGRAMIRANJE) treba obratiti pažnju na postavljanje opcija: da li kasa treba da kontroliše ispravnost EAN koda (opcija broj 7 u GLOBALNIM OPCIJAMA), koja vrsta koda za vagu bi trebalo da bude opsluživana od strane kase (opcija broj 9 u GLOBALNIM OPCIJAMA, MOD PROGRAMIRANJA).

U tabeli dole predstavljeni su načini konfiguracije kodova za vage. Vrednost 0 isključuje rukovanje kodovima vage, omogućuje identifikaciju artikala uz upotrebu koda EAN13 koji počinje sa brojem 2 tako kao prema svakom dugom kodu EAN. Slede dozvoljene vrednosti znakova:

Vrednost	EAN/JEAN	PLU (broj znakova)	Vaga (broj znakova)
1	2XCCCCAWWWWB	CCCC (4)	WWWWW (5)
3	2XCCCCWWWWB	CCCC (5)	WWWWW (5)
4	2XDCCCCWWWWB	CCCC (4)	WWWWW (5)
5	2XDDCCWWWWB	CCC (3)	WWWWW (5)

Vrednost	EAN/JEAN	PLU (broj znakova)	Cena (broj znakova)
6	2XCCCCXPPPPB	CCCC (5)	PPPP (4)
7	2XCCCCAPPPPB	CCCC (4)	PPPPP (5)
8	2XCCCCPPPPB	CCCC (5)	PPPPP (5)
9	2XCCCCPPPPPB	CCCC (4)	PPPPP (6)
10	23CCCCAPPPPB 24CCCCAPPPPB 27CCCCAWWWWB 29CCCCAWWWWB	CCCC (4)	PPPPP (5)

Gde je :

- X – bilo koji broj
- C – broj unutrašnjeg koda artikla
- W – broj koji označava masu/količinu robe (sa tačnošću do 1 kg)
- P – broj koji označava cenu robe (sa tačnošću do 1 kg)
- A – kontrolni broj vrednosti mase/količinu ili cenu
- B – kontrolni broj EAN

Za postavljanje odgovarajuće vrednosti znakova najbolje je konsultovati servisera.

3.3. Priključenje elektronske vage

Fiskalna kasa FRIGO može da radi zajedno sa priključenom elektronskom vagom. Priključak vage nalazi se sa desne bočne strane kase – utičnica je višenamenska.: vaga, skener ili kompjuter. Izbor vage trebalo bi da izvrši ovlašćeni serviser. Posle priključenja elektronske vage u modu PROGRAMIRANJE treba postaviti odgovarajući uređaj. Takođe napraviti konfiguraciju za tip koda vage. Postaviti odgovarajuće vrednosti u Globalne opcije 6 (PROGRAMIRANJE).

3.4. Uključenje kompjutera

Fiskalna kasa FRIGO ima mogućnost ažuriranja baze artikala i programiranja sa kompjutera. Za povezivanje kase sa kompjuterom neophodan je specijalni kabl. Uređaj za kooperaciju treba da bude podešen modu PROGRAMIRANJE na KOMPJUTER. U globalnim opcijama treba podesiti odgovarajuću brzinu prenosa – istu kao na kompjuteru (najčešće je 9600). Dužina kabla ne bi trebalo da bude veća od 15 m.

3.5. Priključenje i kooperacija sa platnim terminalom EFT

FRIGO fiskalna kasa može raditi zajedno i sa platnim terminalom. Vrsta terminala mora biti autorizovana od strane banke koja je odgovorna za autorizaciju. Dopunski terminal mora raditi sa protokolima koji odgovaraju protokolu veza koji je primenjen u FRIGO fiskalnoj kasi.

3.6. Priključenje fioke

Prvo priključenje trebalo bi da izvrši ovlašćeni serviser, za koga se takođe pretpostavlja da treba da Vas posavetuje o pravom tipu fioke.

3.7. Zamena papira

Zamena papira je aktivnost koju će prodavac (korisnik kase) često obavljati dok radi na kasi, tako da jako pažljivo treba da pročita uputstvo, kako bi brzo i bez problema izvršio ovu operaciju - zamenu papira. Završetak papira signaliziran je na displeju za prodavca i isprekidanim zvučnim signalom i natpisom na displeju:

К р а ј п а п и р а

Taj signal ne može biti poništen pre nego što se ubace nove rolne papira. U samoj kasi se nalaze detektori papira, i zahvaljujući njima papir je uvek iskorišćen do kraja. Na rolnama papira koje dostavlja proizvođač, približavanje kraju rolne papira označen je obojenom trakom.

Da bi ubacili nove rolne papira potrebno je sledeće:

- Otvoriti poklopac štampača
- pomoću tastera izvući ostatak papira
- ako je papir pravilno izvučen, skinuti rolnu za kopije, ukloniti papir koji je namotan na tu rolnu
- ukloniti ostatke papira i njegovu staru rolnu
- pripremiti nove rolne papira i odmotati papir (10 – 20 cm). Ivice papira trebalo bi da budu ravne, zato ih treba iseći ili presaviti
- staviti papir kroz otvor za papir u štampaču preko detektora papira; isto to uraditi sa drugom rolnom
- pomoću tastera izvući papir tako da sa izlazne strane papira izađe oko 15 cm papira
- ako je papir pravilno zamenjen pričvrstiti ga do rolne za kopije. Treba ubaciti papir u otvor u rolni i nekoliko puta namotati. Vratiti ovu rolnu na njeno mesto
- potvrditi pritiskom na taster da je papir pravilno namotan
- zatvoriti poklopac štampača. Ostatak papira mora da izađe iz štampača
- pritisnuti taster da bi poništili poruku “Kraj papira”

3.8. Mehanizam starenja PLU kodova

Fiskalna kasa FRIGO ima mogućnost kontrolisanja kodova, koji nisu bili u upotrebi u određenom vremenskom periodu. U GLOBALNIM OPCIJAMA (PROGRAMIRANJE), opcija broj 11 PLU vreme starenja PLU – ta je mogućnost definisana u vremenskom periodu- nedelju dana- nakon koga, artikal koji nije prodan, će biti obeležen da nije za upotrebu (mrtav kod). Vreme kontrolisanja starenja možemo podesiti od 1 do 52 nedelje. Nakon upisivanja brojeva nedeljnih količina, na displeju će se pojaviti podaci kada će nastupiti sledeće starenje kodova. Za vreme pravljenja Z dnevnog izveštaja (resetovani izveštaj), pretraživanjem PLU baze izvršiće se novo kodiranje i stavljanje na mesto artikla, koji nisu bili u prodaji u

kontrolisanom periodu. Na taj način možemo imati evidenciju o neupotrljivanim kodovima kako bi ih zamenili novim proizvodima.

Ako je vrednost vremena starenja podešena na 0, onda će mehanizam kontrole starenja kodova biti isključen.

4. PROGRAMIRANJE FRIGO FISKALNE KASE

Programiranje fiskalne kase označava njeno prilagodavanje potrebama prodavca u datoj prodavnici. Pre početka programiranja treba se upoznati sa parametrima kase, njenim mogućnostima, tako da bi nakon programiranja rad sa kasom bio što jednostavniji, jer će se svaka prodaja realizovati pomoću nje, tako da prodavac treba brzo da manevriše sa tastaturom i vodi prodaju.

Da bi smo pravilno obavili PROGRAMIRANJE KASE treba da prebacimo kasu na mod

PROGRAMIRANJE (sekvenca). Za programiranje svake pojedinačne funkcije postoje uslovi koje treba da ispunimo da bi mogli programirati (izmeniti) datu funkciju. Programiranje (izmena) pojedinih funkcija nije moguća pre štampanja resetujućeg dnevnog izveštaja- zatvoren dan.

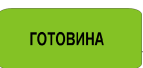
Fiskalna kasa može biti programirana ručno, korišćenjem tastature, ili iz kompjutera, koristeći pomoć specijalnih programa i redni komunikacijski RS232 port.

4.1. Programiranje: (1) Reklamni tekst

Fiskalna kasa FRIGO može da štampa i reklamni tekst na svakom računu. Taj tekst može da sadrži 5 redova i predstavlja informaciju o prodavnici, komercijalne poruke, "HVALA", itd.

Programiranje reklamnog teksta možemo obaviti u bilo kom momentu rada fiskalne kase (zatvoren račun!!!) bez izvođenja prethodno bilo kakvog izveštaja. Morate podesiti mod PROGRAMIRANJA, čak iako programirate pomoću računara.

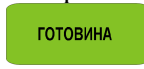
Uputstvo za programiranje (mod programiranja:):

  (ili pomoću tastera i прећи u poziciju broj 1 i pritisnuti taster) – ulazak u

programiranje reklamnog teksta, sledeće pomoću tastera i izabrati odgovarajuću poziciju – red, na displeju će se pojaviti izabrani broj pozicije i tekst ako je predhodno bio programiran. Ako želimo uneti novi tekst, počinjemo sa unošenjem pomoću alfanumeričke tastature (fiskalna kasa ima u sebi taj tekst mod),

ili pritiskom tastera - potvrđujemo model editovanja izabranih redova teksta – na displeju će se pojaviti kursor. Za unos teksta koristimo tastere sa odgovarajućim slovima. Nakon popunjavanja svih redova

pritiskamo taster - potvrda reda. Sada možemo прећи u sledeći red (sledeći red - ponoviti korak

po korak unošenje teksta) ili završiti programiranje reklamnog teksta, pritiskom tastera .

Posle sledećeg ulazka u funkciju programiranja reklamnog teksta – sekvenca: , i pritiska tastera

, sledi štampanje uspešno unetog izveštaja reklamnog teksta.

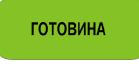
4.2. Programiranje: (2) Odeljenje sa proizvodima

Fiskalna kasa ima mogućnost programiranja 42 PLU Odeljenja. Svaki PLU artikal mora pripadati nekom PLU Odeljenju. Grupisanje artikala po Odeljenjima služi samo za izveštaj i lakše praćenje prodaje. Možemo

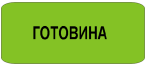

uraditi izveštaj o prometu nekog Odeljenja, ukoliko imamo informacije o prometu npr.; pekarski proizvodi, bez deljenja na pojedinačne artikle. Svako PLU Odeljenje ima programirano ime (od 2 do 18 znakova).

Programiranje odeljenja možemo izvršiti preko alfanumeričke tastature ili kompjutera.

Uputstvo za programiranje:

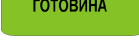
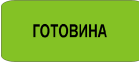

mod rada PROGRAMIRANJE : pritiskamo tastere: (ili pomoću tastera i prelazimo na poziciju broj 2 i pritiskamo taster) – ulaz za programiranje Odeljenja.. Na ekranu (displeju) se pojavljuje saopštenje:

Б р о ј о д е љ е њ а :

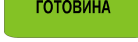

Sada biramo broj Odeljenja koje hoćemo da programiramo: npr. i potvrđ ujemotasterom ili pomoću tastera i nalazimo traženo Odeljenje. Na ekranu se pojavljuje saopštenje:

О д е љ е њ е : 3
О д е љ е њ е

U donjem redu na ekranu vidimo naziv trenutno programirang Odeljenja. Uz pomoć alfanumeričke tastature, ili ulazimo u naziv modela programiranja. – na ekranu se pojavljuje kursor. Sada upisujemo naziv pomoću tastera (njihove funkcije su opisane u poglavlju **Tastatura – opis i namena tastera**).

Nakon upisivanja naziva potvrđ ujemoga pritiskom na taster . Nakon sledećeg pritiskanja tastera izlazimo iz programiranja sa potvrdom unetih izmena, ili nakon pritiska tastera pojavljuje se pitanje:

П о т в р д и
И з м е н е ?

Pomoću tastera potvrđ ujemо, pritiskom na taster izlazimo bez potvrde unetih izmena.

4.2. Programiranje: (3) PLU artikala

Fiskalna kasa može da primi 2500 naziva artikala. Svaki artikal može imati naziv sastavljen od 2 do 18 znakova (slova ili brojevi), programiranje kodova vrši se pomoću tastature ili čitača bar kodova. Broj cifara u kodu (šifri) artikla može biti između u **1 i 18**. Kod koji se sastoji od 2 do 4 cifre ne računajući 0 na početku koda (programirani kod 0023, fiskalna kasa programira kod 23, moguća je prodaja oba broja 23 kao i 0023 – uvek isti artikal će biti prodavan). 00245 kod biće programiran u punom dometu. Nije važno da li će kod biti upisan pomoću tastature ili pomoću čitača bar kodova, fiskalna kasa će raditi isto. Svaki artikal **mora imati programirane i poreske stope, mora imati programiranu cenu**, i druge osobine.

Odeljenje
(možmo izabrati bilo koje Odeljenje od programiranih)

Poreske stope:

1 = PTU = **, **%A

2 = PTU = **, **%Г

.

.

.

9=PTU=**, **%K

Tamo gde se nalaze neprogramirane poreske stope stoji natpis:

Ставка
Без пореза

HALO tabela

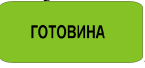
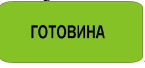
Od H[1] = xxxxxxxx, xx do H[15] = x, xx

Tip prodaje

0. Normalna – za prodaju datog artikla ne uvode se nikakve zabrane

1. Ponovljen – posle prodaje datog artikla. pritisnuti taster Artikli taj artikla će biti prodat još jednom sa ranije dodeljenom cenom

2. Pojedinačna – posle prodaje datog artikla, račun će biti automatski zatvoren, plaćanje će biti prihvaćeno u gotovini.

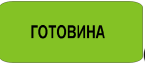

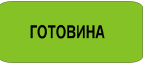
Pri prethodno pomenutim opcijama, u desnom gornjem uglu ekrana za kupca pojaviće se znak . To znači da postoji mogućnost biranja sa spiska. Posle pritiska tastera   možemo da biramo jednu od pomenutih vrednosti (pomeranjem tastera) i izabranu vrednost potvrdjemo pritiskom na taster . Novi PLU artikal može biti programiran u svakom trenutku sa tastature ili sa kompjutera.

PAŽNJA!

Brisanje, promena imena artikla ili njegove poreske stope nije moguća pre štampanja resetujućeg dnevnog izveštaja.

Promena drugih opcija kod programiranja PLU (HALO tabela, vrsta prodaje, pripadnost Odeljenju, cena) – u svakom momentu rada (**zatvoren račun**) su mogući.

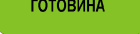
Uputstvo za programiranje PLU artikala kada se programiraju sa tastature (mod PROGRAMIRANJE):

  (ili uz pomoć i tastera, otići na poziciju br. 3 i pritisnuti taster) – ući u programski mod za PLU artikle. Na ekranu će se pojaviti obaveštenje:

ПЛУ код :

  - nakon ubacivanja PLU koda br. 1, možemo upisati ime artikla

  - upisivanje imena artikla – na ekranu će se pojaviti kursor na mestu gde želimo da ukucamo ime. Pomoću slova na pojedinačnim tasterima na tastaturi možemo upisati ime artikla. Ako ukucamo celo

ime artikla, pritiskamo taster - i izlazimo iz upisa imena artikla. Sada treba programirati opcije za artikal. Programiranje se vrši na sledeći način:

Nakon pritiska tastera , na ekranu se pojavljuje obaveštenje:

```
Ц е н а
Ц е н а = 0 , 0 0 Д и н
```

Moguće je i programirati cenu artikla. Treba da upišemo cenu koristeći alfanumeričku tastaturu i potvrditi tasterom . Cena od 56 din biće upisana kao 56,00din.

Nakon pritiska tastera , na ekranu se pojavljuje obaveštenje:

```
О д е љ е њ е
1 : О д е љ е њ е
```

Treba da deklariramo kom PLU Odeljenju će pripadati. Ukucati broj odeljenja ako je poznat ili ući u listu odeljenja pritiskanjem tastera   Potvrdjemo pritiskom tastera .

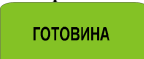
Posle pritiskanja tastera , na ekranu dobijamo obaveštenje:


```
С т а в к а
с т о п а = 1 5 , 0 0 % А
```

Treba da upišemo broj poreske stope u opsegu (A – K) tj. treba da upišemo broj od 1 do 9 (A = 1, B = 2, ..., K = 9) i potvrdimo pritiskom na taster , ili pak ulaskom na editovan spisak, izabremo traženu stavku od programiranih poreskih stopa i potvrdimo pritiskom na taster .

Nakon pritiska tastera , na ekranu vidimo obaveštenje:

```
Х а л о
Х [ 0 ] = 0 . 0 0
```

Možemo pripisati artikal HALO tabeli (limitiran maksimalnom cenom prodaje artikla), između u programiranih vrednosti. Treba upisati broj HALO pozicije, ili ulazeći u spisak, izabrati dostupnu vrednost i potvrditi pritiskom na taster .

Nakon pritiska tastera , na ekranu pojavljuje se obaveštenje:

```
Т и п п р о д а ј е
0 . Н о р м а л н а
```

Deklariramo na koji će se način prodavati artikal. To može biti kao normalna prodaja (taster), periodična (taster) ili pojedinačna (taster .

Artikal je programiran. Potpuno programiranje artikla u bazi podataka artikala nastupiće posle pritiskanja

tastera , ili čitanjem koda sa drugog artikla pomoću skenera.

Ako pritisnemo taster na ekranu će se pojaviti pitanje:

П о т в р д и
и з м е н е ?

Tasterom potvrdjemo, tasterom izlazimo bez potvrde unetih izmena.

Za vreme programiranja PLU opcija pritiskajući tastere i , možemo na ekranu za kupca videti sve opcije. Ako smo u modulu pregleda opcija, pritiskajući taster , možemo izaći iz PLU programiranja čuvajući izmene.

Brisanje artikala

Možemo izbrisati već postojeći artikal. Uđemo u programski mod za PLU artikle, na displeju se pojavljuje obaveštenje:

П Л У к о д :

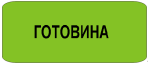
Upišemo broj PLU artikla koji želimo da izbrisemo, zatim pritiskom na tastere   Dobijamo obaveštenje na ekranu:

И з б р и с а т и ? (О К .)

Pritiskom na taster potvrdjemo brisanje artikla.

Pre brisanja artikala moramo uraditi resetujući izveštaj Promet šifri proizvoda

4.4. Programiranje: (4) Blagajnici - Kasiri

U FRIGO fiskalnim kasama postoji mogućnost programiranja osam različitih prodavaca – kasira. Svaki od njih biće identifikovan sa brojem i njegovim ličnim kodom (od 1 do 4 broja) tzv. šifra prodavca. Svaki od prodavaca će posedovati opis (to može biti ime). Pri svakom uključenju fisklane kase ili prelasku u drugi mod rada kasa će pitati za kod (šifru) prodavca. Tada treba upisati kod kasira i pritisnuti taster .

PAŽNJA!

Ako ne postoji programiran ni jedan kasir, kasa neće kontrolisati kod kasira, dozvoljavajući mu pristup svim opcijama kase. Vođena prodaja neće biti pripisana nijednom kasiru, neće biti moguće praviti izveštaje o prometima kasira.

Programiranje kasira možemo izvršiti na dva načina: preko tastature ili sa kompjutera u modu Programiranja.

Упутство за програмiranje:

4 ЛЪМ ГOTOVИНА (или помоћу тастера АРТИКЛИ и ЦЕНА А/а ГOTOVИНА) –
улазимо у функције за програмiranje продавца. На екрану појављује се обавештење:

Б р о ј к а с и р а :

Уписујемо број продавца којег желимо да програмиремо нпр. 1 и потврђујемо притиском на тастер ГOTOVИНА, или бирамо број продавца са списка помоћу тастера АРТИКЛИ и ЦЕНА А/а. На екрану се појављује обавештење:

К а с и р б р о ј 1
н и ј е п р о г р а м .

Помоћу тастера F X В А Г А И З М Е Н И улазимо у ‘писање имена продавца’ – појављује се курсор. Уписујемо назив (име касира) продавца користећи алфанумеричку тастатуру. Након уписивања назива потврђујемо тастером ГOTOVИНА. На екрану се појављује натпис:

К а с и р : и м е к а с и р а
ш и ф р а :

Сада треба уписати шифру, помоћу које продавац ће моћи да се логије и ради за касом. Шифра може имати од 1 до 4 броја. Након укуцавања шифре потврђујемо притиском на тастер ГOTOVИНА. Фискална каса прелази на програмiranje следећег продавца. Ако желимо да изађемо из опције програмiranja продавца, још једном притискимо тастер ГOTOVИНА.

Програмиране ставке могу бити штампане помоћу тастера F П А П И Р Ш Т А М П А користећи опције које су у моду програмiranja продавца. На штампаним копијама неће се видети шифре програмираних продавца. Штампане копија са шифрама касира може да изврши само овлашћени сервисер или програмирани OPERATER.

Ако желимо да избришемо раније програмiranог продавца, након уласка у програмiranje продавца (PROGRAMIRANJE 4) и налаженју (помоћу тастера АРТИКЛИ и ЦЕНА А/а, или броја продавца и тастера ГOTOVИНА)

траженог продавца (njegov opis će се видети на екрану) треба притиснути тастере F C - продавац (опис са шифром) ће бити избрисан.

Ако смо за време уписивања шифре користили погрешне знаке (различите од бројева) или ако за неког продавца упишемо шифру која је још раније била програмirana за другог продавца, каса ће пријавити грешку показујући на

екрану обавештење: “погрешан код касира” – помоћу притиска на тастер C грешка ће бити избрисана и унета друга (исправна) шифра.

Ако смо заборавили програмiranу шифру (нeмамо могућност за укључивање фискалне кесе и програмiranje продавца) треба позвати сервисера да подеси касу у опцију сервиса и одштампати опције касира. На штампаној копији ћемо видети називе продавца а такође и њихове шифре. Ако је у фискалној каси програмiran OPERATOR и каса ради под његовом контролом (logovani operater), онда ће на штампаној копији бити приказане шифре продавца.

4.5 Programiranje: (5) Periferni uređaji

Ova funkcija određuje ujesa kojim spoljšnjim uređajem fiskalna kasa u datom trenutku može istovremeno da funkcioniše.

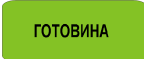

Funkcija može da radi sa:

Kompjuter

Skener (čitač bar kodova)

Vaga

ТРК (Platni terminal)

Da bi smo pravilno postavili uređaj treba ući u opciju programiranje uređaja pritiskajući ili pomoću tastera ili naći pravilnu poziciju i pritisnuti taster . Na ekranu pojavljuje se broj i naziv trenutno postavljenog spoljašnjeg uređaja. Pomoću tastera ili , izabrati odgovarajući uređaj pritisnuti taster - uređaj će biti potvrđeni fiskalna kasa će napustiti mod programiranja kooperativnih uređaja.

4.6. Programiranje: (6) Globalne mogućnosti izbora

U funkciji Globalne opcije određuju se opcije čije konfiguracije aktiviraju rad fiskalne kase. Ovako postavljene opcije mogu mnogo pomoći prodavcu u dnevnom radu sa fiskalnom kasom.

Nazivi i redosled opcija, kao i objašnjenje njihovog značenja:

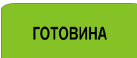
Broj	Naziv - opis	Dozvoljene vrednosti
1	Потребна-СУМА tražena suma stavki – pre pritiska tastera za plaćanje treba pritisnuti СУМА	0 – nije aktivno 1 – aktivno
2	Штамп.удео оде – na izveštaju o prometima Odeljenja, biće štampan procentni udeo ovog Odeljenja u celokupnoj prodaji	0 – ne štampanj 1 – štampanj
3	Штамп.удео ПЛУ – na izveštaju PLU prometa biće štampan procentni udeo ovog artikla u prodaji	0 – ne štampanj 1 – štampanj
4	Штамп.ПЛУ шифр - na štampanoj kopiji zbira artikala i u izveštaju PLU i ambalaže sem naziva biće štampan broj PLU artikla ili ambalaže	0 – ne štampanj 1 – štampanj
5	Штамп.ПЛУ одељ – na štampanoj kopiji spisa artikala i na izveštaju PLU za svaki artikal biće štampan i broj odeljenjana sa kog potiče artikal	0 – ne štampanj 1 – štampanj
6	Извештај ПЛУ - dozvoljeno pravljenje izveštaja o prometu pomoću tastature	0 – zabranjen 1- dozvoljen
7	Команд.за упра EAN kontrolni pokazivač uključeno/isključeno kontroliše ispravnost sume, koju je pročitao EAN bar kod skener koji je saglasan sa posebnim normama.	0 - isključen 1 – uključен

8	Светло акум. – зависно је од podešenih znakova за време рада акумulatora kasa će svetleti или isključiti svetljenje displeja prodavca.	0 – не осветљен 1 – осветљен
9	Тип кода ваге - одређује у који значајни код ваге је извршена конфигурација скенера.	0 – искључен , погледај таčku 3.2. страна 15
10	Тип ваге одређује вшту тежине са којом је повезана фискална каса.	0 Medesa 1 Angel
11	Врем.стар.ПЛУ време старења по недељама одређује време после којег фискална каса обележава не употребљене артикле.	0 – нема контроле 1 - 52 –број недеља
12	Брз.преноса – одређује брзину преноса између фискалне кесе и других уређаја.	2400 –2400 b/s 4800 – 4800 b/s 9600 – 9600 b/s
13	Време самоиск (време аутоматског искључивања кесе) – време дефинисано од стране корисника, после ког фискална каса ће се сама искључити ако неће бити у употреби (само за време рада са унутрашњег акумulatora – могућност)	од 1 до 255 (min)
14	Квалит.штампе – ова опција допушта podešавње квалитета штампе на раџунима.	од 0 - 15 (10)
15	Укљ.блокирано Blokada укључења – може се блокирати укључење кеша само са C тастером. После избора опције 1, укључење кеша је могуће након притискања секвенце: 026 C.	0 блокада искључена 1 блокада укључена
16	Фиока активна - избор опција за отварање унутрашње фиоке редним повезивањем са RS portом.	0 – нема фиоке 1 – отварање фиоке
17	Брза продаја – намештање кесе на специјални начин брзе продаје, описано у поглављу 5.3.	0 – нормална продаја 1 - брза продаја
18	Блок бафер та Bafer tastature	0 1
19	Принтер моде -mod фискланог штампања - продаја из базе унутар ECR коришћењем PC.	Неактивно- Опција будућег развоја
20	Ћирилица – избор писма	0 – није активно (Latinica) 1 – активно (Ћirilica)

У десној колони – задебљана слова означавају почетно програмране вредности у каси.

Конфигурацију опција можемо извршити у сваком тренутку рада кесе (затворен раџун!) – мод PROGRAMIRANJE. (Осим промене писма ыirilica-latinica)

Упутство програмирања глобалних опција:

 (или помоћу тастера и прелазимо на позицију бр. 6 и притискамо тастер –улаз за програмирање глобалних опција. На екрану се појављује обавештење:

Б р о ј о п ц и ј е :

upisujemo број жељене опције и потврђујемо притиском на , или помоћу тастера и , прелазимо до жељеног броја опције. Изабран број опције приказан је на екрану, њен назив, и у доњем делу екрана вредност опције. Помоћу бројне тастатуре можемо променити вредност опције (дозвољене

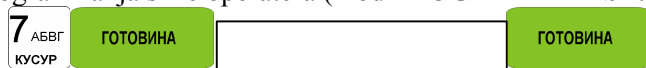
vrednosti predstavljene su u tabeli globalnih opcija). Upisanu vrednost opcije potvrdjemo pritiskom na taster .

Na isti način prelazimo na sve dostupne opcije, modifikujemo ih prema svojim potrebama. Nakon postavljanja svih opcija izlazimo iz programiranja opcija pritiskom na taster . Pomoću funkcija , možemo štampati programirane opcije u modulu globalnog programiranja opcija.

4.7. PROGRAMIRANJE: (7) Šifra operatera

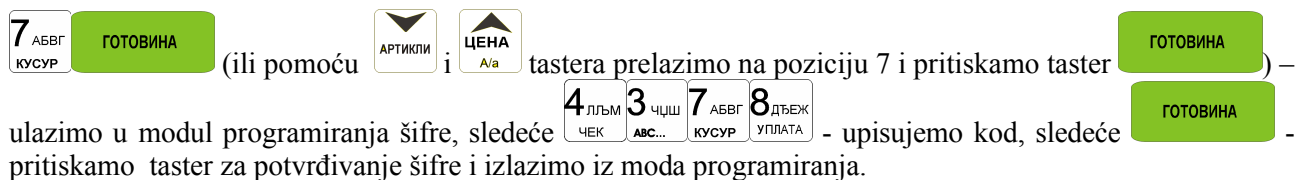
Izrada izveštaja i programiranje kase može biti dostupna samo određenoj osobi. Možemo programirati šifru koja se sastoji od 4 broja, koje će biti kontrolisana za vreme ulazka u mod izveštaja ili programiranja. Tek poznavanje te šifre dozvoljava pristup u opcije programiranja, izveštaja. Programiranje šifre dodaje funkciju potreba šifre OPERATERA. Šifru operatera možemo programirati (izmeniti) u bilo kom momentu rada kase (zatvoren račun) – mod PROGRAMIRANJE

Šema programiranja šifre operatera (mod PROGRAMIRANJE.):

Uputstvo za programiranje:

Kod pristupa izveštajima možemo programirati šifru od 4 broja. Ako želimo da programiramo šifru npr. 4378 to će izgledati na sledeći način:

Šifra mora da sadrži 4 cifre.

Poništavanje šifre operatera:

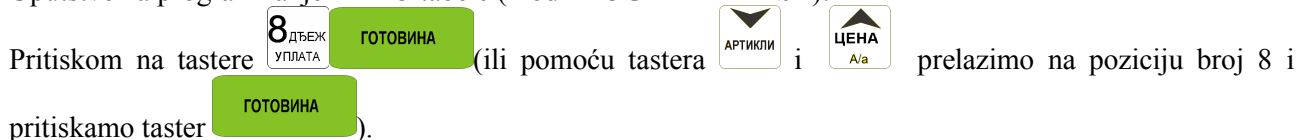
Šifra je izbrisana.

4.8. PROGRAMIRANJE (8) Tabela HALO.

U cilju obezbeđenja prodaje od slučajnih gršaka programera – ukucavanja previsoke cene artikla postoji mogućnost programiranja HALO tabele – u nju upisujemo u 15 pozicija, karakteristične maksimalne vrednosti pojedinačnih cena (HALO). Kasnije, za vreme programiranja PLU artikala moramo preći u odgovarajuće pozicije u HALO tabeli – tj. pripisati odgovarajući HALO broj.

Programiranje možemo vršiti u bilo kom trenutku rada fiskalne kase (zatvoren račun!), kako sa tastature tako i sa kompjutera – mod PROGRAMIRANJE.

Uputstvo za programiranje HALO tabele (mod PROGRAMIRANJE):

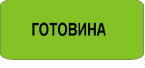

Pretpostavimo da su u kasi programirane sledeće vrednosti:

[0]	0,00 din	Nema HALO kontrole
[1]	20000000,00 din	
[2]	10000000,00 din	
[3]	5000000,00 din	
[4]	2000000,00 din	
[5]	1000000,00 din	
[6]	500000,00 din	
[7]	200000,00 din	
[8]	100000,00 din	
[9]	50000,00 din	
[10]	20000,00 din	
[11]	10000,00 din	
[12]	1000,00 din	
[13]	100,00 din	
[14]	10,00 din	
[15]	1,00 din	

Tasterima   (ili uz pomoć i tastera, prelazimo na poziciju broj 9, pritiskamo taster). Ulaz u modul programiranja HALO tabele. Na ekranu se pojavljuje pitanje:

Број ставки :

Možemo upisati broj HALO tabele i potvrditi pritiskom na taster , ili uz pomoć i tastera, preći na traženi broj. Na ekranu pojavljuje se:

Х А Л О [1] =
2 0 0 0 0 0 0 0 . 0 0 d i n

broj [1] označava broj pozicije HALO tabele (od 1 do 15), a suma od 20000000,00 din označava maksimalnu vrednost za koju možemo prodati artikal pripisan u datu tabelu. Možemo da upišemo u tabelu npr. 57.00 din.

Pritiskamo po redu tastere: , sledeći - suma prihvaćena. Iznos možemo dati sa

tačnošću od dve decimale (pare). Osobina broj 1 je programirana. Prelazimo na sledeću (pomoću tastera)

i ili upisivanjem broja i potvrdom pritiskom na taster , identično programiramo sledeće pozicije upisivanjem potrebnih maksimalnih iznosa. Nakon programiranja poslednje pozicije pomoću tastera izlazimo iz programiranja HALO tabele. Da bi štampali izveštaj HALO sred enih i

programiranih vrednosti treba da (u modu programiranja HALO tabele) pritisnuti tastere .

4.9. Programiranje: (10) Broj kase

Svaka fiskalna kasa može imati programiran broj, jedan broj između 1 – 9. Taj broj je određen pojedinačno za svaku kasu. Broj će biti štampan na svakom fiskalnom računu.

Programiranje možemo izvršiti u bilo koje vreme rada kase (zatvoren račun), pomoću tastature i li sa kompjutera – mod PROGRAMIRANJE.

Šema programiranja broja kase (mod PROGRAMIRANJE):

Uputstvo za programiranje:

Ulazak u mod programiranja broja kase: (ili pomoću tastera i prelazimo na poziciju broj 10 i pritiskamo taster). Jedna cifra sa numeričke tastature (pripisan broj), npr. i sledeće - potvrdjemo i izlazimo iz moda programiranja. Kasi je dodeljen (isprogramiran broj) 7. Taj broj će biti štampan na svakom fiskalnom računu.

Standardni programirani broj kase je 0.

4. 10. Programiranje: (11) Naslov

Maksimalno možemo programirati 7 redova 'Naslava'. Naslov će biti štampan na svakoj kopji koja izlazi iz kase. Naslov bi trebalo da sadrži podatke koji mogu biti menjani, slično telefonskom broju, delovi komercijalnog teksta itd. Zaglavlje nije upisano u fiskalnu memoriju, tako da je moguće njegovo modifikovanje posle fiskalizacije, **nakon izrade Z dnevnog izveštaja**. U svakom redu zaglavlja moguće je programirati 18 znakova.

Uputstvo za programiranje:

(ili pomoću tastera i prelazimo na poziciju 12 i pritiskamo taster) – ulazak u modul programiranja zaglavlja. Na ekranu će se pojaviti obaveštenje:

Линија 1 :

Ukoliko je programirano već neko zaglavlje, u donjem delu ekrana će se pojaviti njegov prvi red.

Uz pomoć tastera i prelazimo u red zaglavlja koju želimo da programiramo. Tasterima alfanumeričke tastature, ili ulazimo u mod editovanja – na ekranu se pojavljuje kursor na mestu gde možemo ukucati tekst. Ranije ukucan tekst možemo editovati ili izbrisati.).

Upotrebom tastera na tastaturi upisujemo tekst. Posle toga potvrdjemo ga pritiskom tastera - automatski prelazimo u sledeći red. U novom reduteksta ponavljamo iste radnje kao u prvom. Nakon programiranja svih redova izlazimo iz opcije programiranja zaglavlja pritiskom tastera - potvrda će biti odštampana.

4.11. Programiranje: (12) – Datum i vreme

Ta funkcija omogućava programiranje korektnog datuma i vremena. Fiskalna kasa ne može automatski da promeni vreme ako je to potrebno. Prestupne godine su uvažavane u kasi.

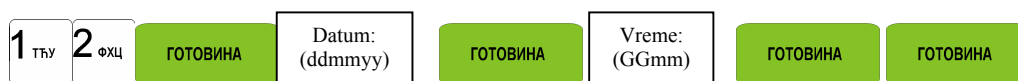
Promena datuma i vremena moguća je samo posle urađenog Z dnevog izveštaja .

Za vreme izmene samo sati moramo potvrditi tasterom **ГОТОВИНА** ispravnost datuma i ukucati tačan sat. Posle svakog programiranja datuma i vremena izdajemo štampanu kopiju koja potvrđuje programiranje. Na štampanoj kopiji će se naći prethodni datum i vreme, kao i novo programirani.

PAŽNJA!

Nemoguće je promeniti datum na ranji od datuma koji je poslednji upisan fiskalnu memoriju. Operacija upisivanja datuma stoga mora biti vrlo pažljivo obavljena. U saglasnosti sa zakonom moguće je promeniti vreme samo za **tačno** (± 1 sat). Promenu datuma i vremena u većem obimu može da izvrši samo ovlašćeni serviser.

Šema programiranja (mod programiranje, posle resetovanja- izvršen Z dnevi izveštaj):

Programiranje datuma i vremena.

1 ТРУ 2 ФХЦ ГОТОВИНА (ili pomoću tastera **АРТИКЛИ** i **ЦЕНА A/a**) prelazimo na poziciju broj 12, pritiskamo taster

ГОТОВИНА) – Datum: (ddmmyy) izlazimo iz moda programiranja datuma i vremena. Na ekranu se pojavljuje obaveštenje:

В р е м е :
1 2 : 3 2

U tom slučaju upisujemo trenutno vreme: dve cifre за sat i dve cifre за minute. Posle upisivanja ove 4 cifre

treba da pritisnemo taster **ГОТОВИНА**. Pojavljuje se pitanje:

Т а ч н о в р е м е ?
2 0 0 0 - 0 8 - 1 1 1 2 : 3 2

Potvrđujemo tasterom **ГОТОВИНА**. Sada smo završili programiranje datuma i vremena, potvrda toga će se videti na štampanoj kopiji.

4.12. Programiranje: (13) Poreske stope

Programiranje poreskih stopa je vrlo važan momenat za vreme programiranja fisklane kase. U saglasnosti sa poreskim stopama fiskalna kasa će brojati odgovarajući porez, čiju visinu određuje Ministarstvo finansija za pojedine artikle. U fiskalnoj kasi moraju biti programirane sve poreske stope. FRIGO fisklana kasa ima mogućnost programiranja 9 stopa (A, Г, Д, Ђ, Е, Ж, И, J,K) за vrednosti koje nisu veće od 0% do 99,99% Poreske stope od A do E (1-5) su definisane od strane Ministarstva finansija Poreski brojevi od 6 – 8 su

ostavljeni kao rezerva. Stopa E(5) je rezervisana za alkohol, kafu, cigarete.. Vrednost poreskih stopa na dnevnom izveštaju je uracunata posebno za svaki od ovih poreza.

Svaka promena poreskih stopa upisana je u fiskalnu memoriju sa detaljnim opisom, datumom i vremenom. Promenu poreskih stopa možemo izvršiti samo posle izrade resetovanog dnevnog izveštaja u fiskalnu memoriju.

FRIGO fiskalna kasa ima mogućnost promene 30 poreskih stopa. Za vreme promene 31 poreske stope fiskalna kasa prijavljuje grešku i ta promena je neizvodljiva.

Fiskalna kasa neće dozvoliti programiranje poreskih stopa koje su identične sa već programiranim u datoj kasi – to je zaštita pred nepotrebnim upisima u fiskalnu memoriju

Uputstvo za programiranje:

   (ili pomoću tastera i prelazimo na poziciju broj 14 i pritiskamo taster) – ulazak u mod programiranja poreskih stopa. Na ekranu vidimo obaveštenje:

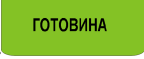
Б р о ј с т в к и :

Pomoću tastera i možemo promeniti poresku stopu (primer 1) Na ekranu vidimo obaveštenje:

И з н о с А
Н и ј е к о р и ш ћ е н

Sada možemo ukucati izabrani broj. Programiramo poresku stopu A kao 22%. Pritiskamo tastere

i taster. Poreska stopa je programirana. Fiskalna kasa automatski prelazi na Г poresku stopu

programiranja. To će biti 7%.   . Poreska stopa Г je programirana. Sada biramo sledeću poresku stopu i programiramo njenu vrednost. Ako je bila programirana neka od poreskih stopa, a ne želimo

da je sačuvamo, nakon ulazka u tu poresku stopu pritiskamo taster   - poreska stopa biće opisana

kao nekorišćena. Ako smo odredili vrednost ili nekorišćenu poresku stopu pritiskamo taster . Na ekranu se pojavljuje pitanje:

Д а т у м и с п р а в а н ?
1 9 9 9 - 0 7 - 1 1

Ako je datum ispravan pritiskamo taster - poreska stopa biće programirana i fiskalna kasa će štampati programirane kopije sa vrednostima pojedinačnih poreskih stopa. Ako datum koji se pojavi na

displeju ne bude tačan, treba da izađemo iz programiranja pomoću pritiska na taster i programirati ispravan datum.

Pitanje oko ispravnosti datuma je vrlo važno. **Ako su poreske stope programirane sa pogrešnim datumom – fiskalna memorija može biti oštećena.**

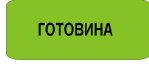
Ako su programirane poreske stope iste kao i predhodne, fiskalna kasa će prijaviti grešku.

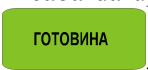

4.13. Programiranje: (14 - 15) Podešavanje lančanog izveštaja

U pozicijama 14 i 15 korisnik ima mogućnost definisanja redosleda kojim će se izradivati izveštaji u lančanom - mrežnom izveštaju.

Lančani izveštaj omogućuje izradu nekoliko ranije pripremljenih izveštaja automatski jedan za drugim, bez potrebe pojedinačnog pravljenja izveštaja svaki put (na primer svaki dan izdaju se izveštaji: izveštaj stanja kase, PLU prometa, dnevni izveštaj prodavca). U poziciji 14 možemo definisati izveštaje koji su rad eni une resetovanom modu, u poziciji 15 u resetovanom modulu.

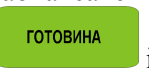
Dijagram pravljenja lančanog izveštaja:

Modul PROGRAMIRANJE, pozicija 14 i 15 pritiskamo taster (ili pomoću tastera i prelazimo na poziciju broj 14 ili 15 i pritiskamo taster) – ulazimo u pozicije programiranja. Na ekranu displeja se pojavljuje obaveštenje:

Treaba da upišemo broj izveštaja koji želimo da radimo kao lančani i da ga potvrdimo pritiskom na taster , ili pomoću tastera i i nađemo traženi izveštaj (redosled izveštaja i njihovi nazivi su

identični kako u resetovanom modu tako i u neresetovanom) i stavimo oznaku izvršenja **1** () i

potvrdimo tasterom - odgovarajući izveštaj biće urađen kao lančani izveštaj. Kod izveštaja koje želimo da uradimo kao lančane moramo da stavimo znak na **1** (inače imaju oznaku **0**).

Pritiskom na taster izlazimo iz programiranja lančanih izveštaja.

PAŽNJA!!!

Kao lančani izveštaj možemo uraditi izveštaje od 1 (stanje kase) do 5 (dnevni izveštaj). Upotrebom lančanih izveštaja nemamo mogućnosti davanja opsega bilo kog izveštaja.

4.14. Programiranje (16) Šifra (za automatske test funkcije)

U ovoj funkciji korisnik ili serviser imaju mogućnost setovanja šifre za automatsko testiranje i dijagnostikovanje svih velikih komponenti kase.

4.15. Programiranje (17) Ime Firme

Ova funkcija se koristi za programiranje adrese i imena korisnika. Ime firme se upisuje u fiskalnu memoriju u toku fiskalizacije

4.16. Programiranje: (18) PIB broj

Programiranje PIB broja korisnika vrši ovlašćeni serviser. Ta operacija, ukoliko je sprovedena od strane nedovoljno obučene osoba, može dovesti do oštećenja kase. Programiranje PIB broja možemo izvršiti samo pre fiskalizacije kase. U trenutku fiskalizacije taj broj je upisan u fiskalnu memoriju – posle fiskalizacije nema mogućnosti izmene PIB broja. Obavezuje se korisnik (prodavac) da kontroliše ispravnost isprogramiranog PIB broja od strane servisera pre fiskalizacije. Posle fiskalizacije kase pozicija 18 je nedostupna.

U ovoj opciji korisnik ili serviser mogu programirati PIB broj. Taj broj se koristi za vlasnika identifikacije prodavnice. Za vreme startovanja fiskalnog modula PIB broj je automatski upisan u fiskalnu memoriju. Svi podaci programirani u ovoj opciji moraju biti provereni tačno, jer pogrešan podatak nakon startovanja fiskalnog modula ne može biti izbrisan bez zamene fiskalne memorije.

4.17. Programiranje: (19) Jedinstveni broj (ECR serijski broj)

Jedinstveni broj može biti programiran samo od strane ovlašćenog servisa. Ta funkcija pokreće fiskalni modul. Posle operacije ECR počinje sklupljanje podataka o porezima u fiskalnoj memoriji. Nakon upisivanja jedinstvenog broja nemoguće je vratiti se ponovo na modul obučavanja za rad.

4.187. Programiranje: (20) Direktne šifre (Frigo sa dodatnom tastaturom)

Programiranje artikala za brze tastere – dodatna tastatura sa leve strane kod modela FrigoII
Posle ulaska u opciju 20 na displeju se pojavljuje:

К о д с и г у р н о с н и

Pritiskamo jedan od tastera tastature ili kombinaciju i taster dodatne tastature

П р о и з в о д н и ј е
п р и п и с а н

Upisujemo kod artikla , zatim taster
Na displeju se pojavljuje:

ГОТОВИНА

П р о и з в о д п р и п .
Х л е б

Prvi taster je sada isprogramiran.

5. PRODAJA POMOĆU FRIGO FISKALNIH KASA

Korišćenje-prodaja sa fisklanom kasom FRIGO isključivo se može obavljati samo pomoću PLU kodova tj. šifara artikala-usluga.

U ovom poglavlju predstavljeni su dijagrami za upotrebu tastature pri ukucavanju pozicija na račun, kontrola cena programiranih artikala, uređivanje računa, storniranje- STORNO, kraj računa.

PAŽNJA!: Jedan račun može imati najviše 100 pozicija (artikala, usluga).

5.1 . Prodaja

Prodali smo 1,34 kg artikla čija je cena za kilogram 6,30 din. Artikel ima 45 PLU kod i pravilno programiranu cenu. Sledeći artikli su 2 piva po 2,15 din za svako. Pivo ima 56 PLU kod i takođe je pravilno programiranu cenu.

Pritiskamo po redu tastere:

Na ekranu prodavca vidimo informaciju o prvom artiklu u nizu.

С и р
х 1 . 3 4 8 . 4 4

Prodali smo kravljji sir. Sledeće je pivo:

Pritiskamo po redu tastere:

Na ekranu dobijamo informaciju o drugom artiklu.

П и в о	0 , 5 Л
х 2	4 . 3 0

Sada, zavisno od toga, na koji način će kupac plaćati, pritiskamo odgovarajući taster. Predpostavimo da kupac dao prodavcu 20 din za plaćanje kupljene robe. Pritiskamo sledeće tastere:

Ako je tražio SUBTOTAL onda pritiskamo taster,

ГОТОВИНА

Sledeći: Račun je štampan, sa svim prodanim artiklima, njihovom količinom, datumom, vremenom plaćanja i brojem računa. Primer kako izgleda štampanje računa možete videti u poglavlju 7.

5.2. Brza prodaja

Posle odabiranja opcije broj 17 u Globalnim opcijama (modul programiranja, pozicija 6) kasa automatski menja način prodaje. Samo je 10 PLU kodova dostupnih, koji mogu biti prodavani jedino sa programiranom cenom, u količini od 1 komada. Taj mod rada može biti korišćen na mestima, gde nema veliki izbor artikala a vrlo važna je brzina izdavanja računa (prodaja karata, prodaja od vrata do vrata).

Samo 10 PLU kodova vrše prodaju uz pomoć određenih tastera :

- 1 kod

- 2 kod

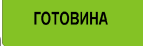

- 3 kod

Tasteru broj 0_ pripada broj 10 PLU koda.

Prodaja se sastoji u pritiskanju odgovarajućeg tastera. Tada je automatski izabran artikel za prodaju (bez potrebe potvrđivanja tasterom). Prodaja nekoliko artikala na jednom računju sastoji se od pritiskanja redom tastera koji odgovaraju prodanim artiklima. Kraj računa – kao pri običnoj prodaji, potvrđujemo

tasterom , ili drugim načinima plaćanja, bez mogućnosti automatske izmene računa. Promena moda rada fiskalne kase, u mod brze prodaje moguća je samo pritiskom tastera   i izborom odgovarajućeg moda sa spiska. (Posle postavljanja tačke 17 na 1 u 'globalne opcije' - Programiranje)

5.3. Prodaja pomoću čitača bar kodova - skenera

Ako je skener priključen na fiskalnu kasu i u kasi su programirani postojeći artikli sa kodovima, onda prodaja artikla izgleda na sleći način:

     [očitavanje skenerom kravljeg sira]

  [očitavanje skenerom piva]

Plaćanje: isto kao u prethodnom primeru.

5.4. Prodaja sa uključenom elektronskom vagom

Ako je fiskalnoj kasi priključena i elektronska vaga, umesto davanja težine sa tastature možemo čitati težinu sa elektronske vage. Prodaja istih artikala kao u zadnjem primeru.

Kada vaga pokaže težinu artikla, pritiskamo taster: sledeće: [očitano skenerom kravljji sir] ili upisati

PLU broj kravljeg sira:

Prodali smo kravljji sir. Sledeće je pivo: [skenerom očitano pivo 1 kom.]

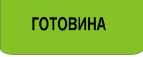
Plaćanje identično kao u prethodnom primeru.

5.5. Automatsko izračunavanje kusura

Da bi smo automatski izračunali kusura za kupca moramo prvo ukucati sumu koju je kupac dao pa tek onda

 . Na primer upisujemo 100 din (za plaćenje je potrebno 83,20) i tek tada pritiskamo taster

 . Na računu je štampan kusura kakav treba gotovinom vratiti kupcu. Ista ta informacija pojavljuje se na displeju. Ako upisana suma je manja od one koju treba platiti, na kasi se pojavi obaveštenje: “Остало

xx,xx дин”. Такође треба дописати још тражену суму или притиснути тастер , kasa prihvata informaciju da tražena suma je dodata. Računanje kusura možemo primeniti u svim načinima plaćanja koje prihvata fiskalna kasa. Kusura je uvek izdavan u GOTOVINI.

5.6. Završavanje računa pri različitim načinima plaćanja

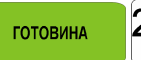

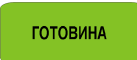
FRIGO fiskalna kasa daje mogućnost plaćanja na 3 različita načina: gotovinom , čekom , kreditnom karticom , – potvrđivanje svih vrsta plaćanja možemo primeniti na sledeći način: pritisnuti tastere , na displeju se pojavljuje obaveštenje:

Чек

Znak u desnom gornjem uglu ekrana pokazuje da možemo da odaberemo između nekoliko opcija, kretanjem po tasterima , možemo izabrati: ček, , kreditnu karticu ili gotovinu. Izbor plaćanja potvrdjemo pritiskom na taster .

Za jedan račun možemo primeniti nekoliko vrsta plaćanja. Uzmimo račun u vrednosti 552,45 din za plaćanje. Želimo platiti kreditnom karticom 200 din a ostatak u gotovini. Možemo to uraditi na sledeći način:

Ako se traži MEĐUZBIR pritisnemo i dalje:

Nakon pritiska tastera završavamo račun.

5.7. Pregled otvorenog računa na displeju prodavca

FRIGO fiskalna kasa ima mogućnost pregleda otvorenog računa na displeju prodavca. Pritiskom na tastere imamo mogućnost pregleda na displeju svih prodatih pozicija na računu korišćenjem tastera

Nakon ulazka u ediciju računa na displeju se pojavljuje zadnji prodati artikal koji je prethodio sledećem broju pozicije na računu. Ova funkcija je vrlo korisna, naročito u slučaju poništavanja računa (brisanja prodate pozicije), promene količine prodanih artikala. Da bi smo napustili opciju pregled računa treba da

pritisnemo taster ili .

5.8. Brisanje prodatih stavki sa računa –operacija STORNO

Da bi smo izbrisali sa otvorenog računa prodati artikal moramo da pritisnemo tastere i da predemo na editovanje računa pritiskom na tastere   pronaći traženu poziciju i pritisnuti

  tastere. Dolazi do poništavanja pozicije STORNO – na ekranu ta pozicija nestaje, na računu pojavljuje se informacija o brisanju artikla sa računa sa njegovim karakteristikama i znakom “-“ ispred storniranog iznosa.

Posle svake operacije STORNO fiskalna kasa izlazi iz editivanja računa.

5.9. Ispravka - storniranje

Da bi smo stornirali prodati artikal kada račun nije još zatvoren, upotrebom tastera   moramo ući u editovanje računa pritiskom na tastere i , naći traženi artikal, i pritisnuti taster . Na računu će biti odštampana količina, naziv i cena poništenog artikla. Fiskalna kasa će automatski da napusti mod editovanja računa i može da nastavi dalje sa prodajom.

5.10. Anuliranje celog računa

Da bi poništili ceo račun, ako jos nije zatvoren treba da pritisnemo taster i posle tastere . Račun je poništen. Ako želimo da poništimo račun u kome smo započeli unos metodom parcijalnog plaćanja (posle davanja punog iznosa za plaćanje) priskamo   tastere.

4.11. Otvaranje fioke

Da bi otvorili fioku (opciju) za vreme prodaje, treba da pritisnemo tastere   ili   tastere. Fioka će se otvoriti.

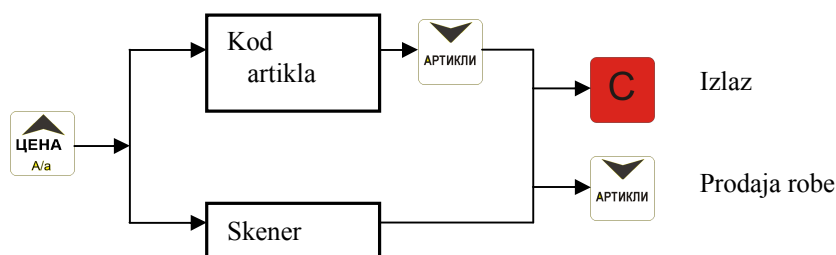
5.12. Uplata i isplata iz fioke kase

FRIGO fiskalna kasa ima mogućnost registracije uplata i isplata u gotovini u fioku (račun ne može biti otvoren) upisivanjem korišćene količine pomoću numeričke tastature i pritiskom na tastere . Potvrda uplate će biti štampana i svota ta će biti uneta kao uplata na računu prodavca. Stanje gotovine u kasi će biti povećano za tu svotu. Ako želimo da izvršimo isplatu novca iz fioke treba da upišemo svotu koristeći numeričku tastaturu i dalje pritiskom na tastere . Sada dobijamo štampanu kopiju koja potvrđuje isplatu iz fioke. Ova svota će biti uneta u izveštaj prodavca, a stanje gotovine u kasi biće smanjeno za tu svotu.

5.13. Provera isprogramirane cene artikla

FRIGO fiskalna kasa ima mogućnost izmene programirane cene za svaki PLU artikal. Možemo to uraditi za vreme prodaje (ukoliko je račun otvoren) i kada račun još nije započet. Informacija o ceni će biti prikazana

Kontrolisanje cene programiranog artikla:

na displeju za prodavca, neće biti štampana na račun. Sada treba da pritisnemo taster , na displeju se pojavljuje natpis PROVERA CENE . Dalje treba (zavisno od tipa prodaje) upisati kod kontrolisanog artikla i pritisnuti taster ili pomoću skenera pročitati EAN kod sa artikla. Na ekranu pojavljuje se informacija o nazivu i ceni artikla.

5.14. Prikazivanje na displeju zadnjeg iznosa računa za plaćanje

Ako želimo da proverimo plaćanje za poslednji zatvoren račun, pritisnemo taster . Na displeju se pojavljuje:

Предходни рачун :
45,89

5.15. Prikazivanje na displeju datuma i vremena

Ako želimo, da displej za kupca i za prodavca prikaže aktuelno vreme i datum, pritisnemo taster (ako račun nije bio zatvoren). U modulu prikazivanja na displeju datuma i vremena kasa automatski na svaka 2 minuta nekorišćenja prelazi u taj isti modul. Na displeju za kupca ta informacija će biti prikazana nakon 1 minuta od završetka poslednjeg računa, ili pritiskom na taster .

6 IZDAVANJE IZVEŠTAJA

FRIGO fiskalna kasa daje mogućnost pravljenja 11 različitih izveštaja. X – izveštaji (informativni, kontrolni) i Z – resetujući izveštaji . Procedure pravljenja ovih izveštaja su identične kako u X tako i u Z – modu (rezultat je različit). Pravljenje izveštaja u modu Z – izaziva resetovanje brojača koji broje vrednosti.

Redosled izveštaja u X - modu:

1. Izveštaj stanja kase
2. Izveštaj promet odeljenja proizvoda
3. Izveštaj prometa šifri proizvoda
4. Izveštaj prometa kasira
5. Dnevni info izveštaj
6. Periodični izveštaj
7. Izveštaj nekorišćenih šifri
8. Pregled programiranih proizvoda
9. Poslednji dnevni izveštaj
10. Lančani, mrežni – X izveštaj
11. Presek stanja

Redosled izveštaja u Z – modu:

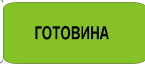

Izveštaj stanja kase
Izveštaj prometa po Odeljenjima
Izveštaj PLU prometa
Izveštaj prometa prodavaca
Dnevni izveštaj
Lančani Z –izveštaj

6.1. Izveštaj stanja kase

U ovom izveštaju imamo informacije o stanju gotovine i drugim sredstvima za plaćanje u fioci, uplatama i isplatama u gotovom, vrednosti poništenih pozicija, količini poništenih računa.

Šema izrade izveštaja:

Mod NERESETOVANI IZVEŠTAJI (X izveštaji) ili RESETOVANI IZVEŠTAJI (Z izveštaji) (u resetovanim X izveštajima zajedno sa odštampanom kopijom dolazi do resetovanja stanja platnih sredstava).

  (ili pomoću tastera i , prelazimo na poziciju broj 1 i pritiskamo taster) – ulazimo u izveštaj stanja kase, na displejuse pojavljuje obaveštenje:

П о т в р д и т с т е р о м
Г о т о в и н а

posle pritiskanja na taster , izveštaj je spreman za štampanje.

Upozorenje: Ukoliko se na displeju pojavi poruka “**Прекорачење главног бројила продаје**”

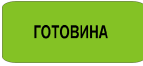
Znači da su brojači stanja kase prepunjeni. Potrebno je otkazati račun i uraditi resetujući izveštaj stanja kase.

6.2. Izveštaj prometa po Odeljenjima

Na izveštaju prometa Odeljenja imamo informaciju o vrednosti prodaje artikala sa pojedinih Odeljenja.

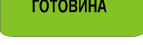
Pored naziva Odeljenja štampan je i iznos prodaje. Izveštaj može biti pravljen kao Z – izveštaj resetovan ili kao X- izveštaj ne resetovan.

Uputstvo za izradu izveštaja:

  (ili pomoću tastera i , prelazimo na poziciju broj 2 pritiskamo taster) – na displeju pojavljuje se obaveštenje:

П р о м е т о д е љ :

treba da odredimo koja Odeljenja su obuhvaćena izveštajem: jedno odabrano Odeljenje, opseg Odeljenja od do, ili sva Odeljenja.

Pritiskom tastera štampano izveštaj svih programiranih artikala Odeljenja, na kojima se vršila prodaja. Možemo isto uraditi izveštaj za konkretno Odeljenje ili Odeljenja iz nekog intervala. Nakon pitanja

o broju Odeljenja, može se uneti broj Odeljenja, npr. odeljenje broj 4- pritiskamo taster i potvrđujemo pomoću tastera . Ako sada damo broj sledećeg Odeljenja npr. broj 8, fiskalna kasa će uraditi

izveštaj za Odeljenja od broja 4 do broja 8 (znači odeljenja broj 4, 5, 6, 7, 8) pritiskamo taster , sledeći taster .

Dobijamo odštampani izveštaj odeljenja sa brojevima iz intervala od 4 do 8.

Upozorenje: Ukoliko se na displeju pojavi poruka “**Прекорачење бројила продаје на одељењима**”

Znači da su brojači prodaje po odeljenjima prepunjeni. Potrebno je otkazati račun i uraditi resetujući izveštaj prometa po odeljenjima.

6.3. Izveštaj o prometu šifre proizvoda

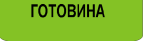
Na PLU izveštaju o prometu (kodova artikala) imamo informaciju o vrednosti svakog prodatog artikla. Pored PLU naziva i njegovog broja je štampan i iznos za izvršenu prodaju. Izveštaji mogu biti pravljени kao Z – izveštaji ili kao X – izveštaji.

Uputstvo za izradu izveštaja:

Tasterima   (ili pomoću tastera i prelazimo na poziciju broj 3 i pritiskamo taster) – na displeju se pojavljuje obaveštenje:

Пр о м е т к о д а о д :

možemo odrediti koji su kodovi (artikli) uključeni u izveštaj: jedan izabrani kod, kodovi iz intervala od ... do, ili svi kodovi (artikli).

Pritiskamo taster nastupa štampanje kodova svih artikala (artikli), koji su prodati od zadnjeg Z – izveštaja. Posle pitanja o početnom broju koda, možemo upisati broj PLU, npr. PLU broj 455 – pritiskamo

tastere   i potvrd ujemotasterom . Ako sada damo neki drugi PLU broj (artikal) npr. PLU broj 500, fiskalna kasa će praviti izveštaj za sve artikle iz intervala od broja 455 do broja 500.

Pritiskamo tastere   i kasnije taster – dobijamo štampani izveštaj za artikle sa PLU brojevima iz intervala od 455 do 500. Za vreme štampanja – sve do završetka – na displeju će se pojavljivati svetleće obaveštenje:...(Молим сачекајте).

Ako želimo da napravimo izveštaj za artikal koji ima programiran EAN kod (skener) – treba da nakon pitanja o PLU broju pomoću skenera pročitaмо taj broj sa artikla ili unesemo EAN kod ručno pomoću tastature – izveštaj će biti napravljen samo za taj artikal.

Štampanje izveštaja možemo prekinuti tasterom C.

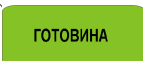

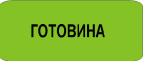
Упозорење: Уколико се на дисплеју појави порука “Прекорачење ПЛУ бројила продаје”

Значи да су бројачи промета артикала препунјени тј укупна сума по поједином артиклу прелази преко 20.000.000,00din. Потребно је отказати рачун или сторнирати одређени артикл па затимурадити ресетујући извештај промета шифре производа.

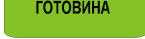
6.4. Izveštaj prometa kasira

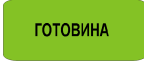
Na štampanom izveštaju o prometima prodavaca imamo informacije o vrednosti prodaje, uplate i isplate, platnim sredstvima za datog prodavca (ili svih programiranih prodavaca) kao i primanju i izdavanju ambalaže.

Uputstvo za izradu izveštaja (X-tip izveštaja ili Z-tip izveštaja):

Pritiskom tastera   (ili pomoću tastera i prelazimo na poziciju broj 4 i pritiskamo taster). Ulazimo u opciju pravljenja izveštaja prodavca. Na displeju pojavljuje se pitanje.

Пр о м е т к а с и р а б р :

Pritiskom na taster sledi štampanje izveštaja za sve prodavce koji su programirani. Za vreme štampanja – do završetka - na displeju će se pojavljivati obaveštenje: Штампа се извештај касира.

Ubacivanjem broja prodavca čij izveštaj tražimo npr. prodavac broj 2 – pritiskamo taster i potvrđujemo sa tasterom - Izveštaj za prodavca broj 2 biće štampan.

Pod brojem 8 prodavca je rezervisano mesto za operatera – ako prodaju bude vršio operater, pod ovim brojem prodavca, biće urađ en žveštaj o njegovim prometima.

Izveštaj o vrednosti prodaje operatera biće štampan samo, ako je on vršio prodaju – ako je njegova prodaja bila 0, nemoguće je napraviti izveštaj.

Upozorenje: Ukoliko se na displeju pojavi poruka “Прекорачење бројила продаје касира”

Znači da su brojači prodaje kasira prepunjeni. Potrebno je otkazati račun i uraditi resetujući izveštaj prodaje po kasiru.

6..5. Dnevni izveštaj

Dnevni izveštaj je najvažniji izveštaj, koji svaki prodavac je dužan da izradi svakog dana kao Z – izveštaj. Za vreme izrade izveštaja u Z – modulu, ECR čuva celodnevni promet u fiskalnoj memoriji (od zadnjeg Z – dnevnog izveštaja) uzimajući u obzir poreske stope i odvajajući na delovima PTU poreske stope, datume, vreme kada je izrađ en izveštaj– broj urađ enih fiskalnih računa. Takođ e sadrži specifikaciju poreskih stopa kao i datum i vreme promene poreskih stopa i ukupan promet po poreskim stopama. Osim toga na dnevnom izveštaju se nalazi evidencija o resetima , tipu, datumu i vremenu reseta u izveštajnom periodu kao i broj poslednjeg fiskalnog isečka pre sačinjavanja dnevnog izveštaja. Odštampani izveštaj je označen sa jedinstvenim brojem fiskalne kase i fisklanim logom, četiri ocila razdvojenih krstom dimenzija 5x5mm koji je odštampan isključivo na fiskalnim dokumentima(fiskalni isečak-račun, dnevni,periodični izveštaj i presek stanja). Pre fiskalizacije svi izveštaji imaju oznaku ИНФО. FRIGO fiskalna kasa može da čuva u fiskalnoj memoriji 1985 dnevnih izveštaja. Na svakom Z dnevnom izveštaju otštampan je broj preostalih dnevnih izveštaja. Maksimalna vrednost zavisi od iskoršćenog prostora u fiskalnoj memoriji na druge beleške slične kao čišćenje RAM memorije i izmena poreskih stopa. 50 dnevnih izveštaja pre potpunog punjenja fiskalne memorije, korisnik dobija na displeju i na izveštajima informaciju o preostaloj količini slobodnog prostora za dnevne izveštaje. Kada je fiskalna memorija puna ECR se automatski prebacuje na način samo za čitanje (read – only) i bilo koji drugi tip operacije, recimo prodaja, neće biti moguć. **Štampane kopije treba da budu oprezno čuvane – mogu da posluže kao račun za Upravu prihoda.**

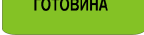
Pravljenje izveštaja po X- modulu izveštaja je samo informativni izveštaj, koji može biti urađ enu svakom momentu, više puta dnevno. Tu će biti podaci sa iznosima iz zadnjeg Z – izveštaja.

Šema pravljenja dnevnog izveštaja:

X-modul izveštaja ili Z-modul izveštaja (Z-obavezni dnevni izveštaji – kada je bila vršena prodaja)

Pritiskom na tastere   (ili pomoću tastera i prelazimo na poziciju 6 i pritiskamo taster) – ulazimo u pravljenje dnevnog izveštaja. Na displeju se pojavljuje pitanje:

Потврди тстером
Готовина

mi treba da potvrdimo tasterom . Sada se pojavljuje na displeju pitanje o ispravnosti datuma:

Датум исправан?
1999-07-11

ako je datum ispravan potvrđujemo tasterom . Sada se štampa izveštaj. Ako u datom danu postoji potreba za ponovnim pravljenjem Z – dnevnog izveštaja nakon potvrde na pitanje o ispravnosti datuma, na ekranu se pojavljuje sledeće pitanje:

С л е д е ћ и и з в е ш т а ј
с а и с т и м д а т у м о м

Potvrdi ujemno pritiskom na taster **ГОТОВИНА**.

Pravljenje nekoliko Z – dnevnih izveštaja u jednom danu dovodi do skraćenja rada fiskalne kase
– fiskalna memorija će biti izbrisana ranije nego za predviđene 5 godina.

Ako se za vreme pravljenja izveštaja, datum prikazan na fiskalnoj kasi ne poklapa sa aktuelnim datumom pomoću pritiska na taster **C, treba prekinuti pravljenje izveštaja i pozvati što je pre moguće servis. Čuvanje dnevnog izveštaja u fiskalnoj memoriji sa pogrešnim datumom može prouzrokovati potrebu zamene fiskalne memorije novom, o trošku korisnika!**

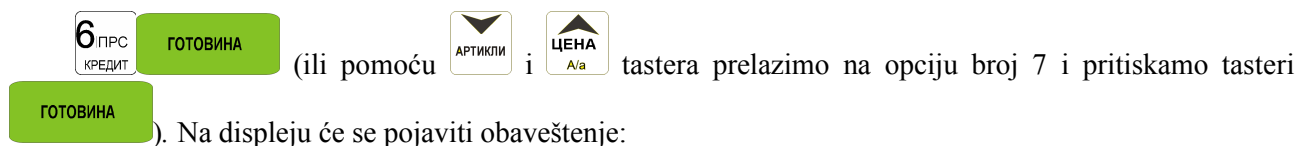

U X – modulu izveštaja, pitanje o ispravnosti datuma izostaje.

Upozorenje: Ukoliko se na displeju pojavi poruka “**Прекорачење фискалног бројила**”
Znači da su brojači dnevnih prometa prepunjeni. Potrebno je otkazati račun i uraditi resetujući dnevni izveštaj.

6.6. Lančani izveštaj - Mrežni

Ovaj izveštaj služi za štampanje jednog za drugim ranije definisanih izveštaja (u programiranju, pozicija 15 – X izveštaj, 16 – Z izveštaj). Ova opcija može biti korišćena, kada neko svaki dan štampa isti izveštaj (izveštaj o gotovini, PLU izveštaj, promet prodavca, dnevni izveštaj). Možemo napraviti lančani izveštaj, koji automatski uzrokuje pravljenje svih, ranije definisanih izveštaja.

Šema za štampanje (X - modul izveštaja ili Z – modul izveštaja):

 (ili pomoću i tastera prelazimo na opciju broj 7 i pritiskamo tasteri). Na displeju će se pojaviti obaveštenje:

П о т в р д и т с т е р о м
Г о т о в и н а

Posle pritiskanja tastera, štampaće se svi izveštaji, koji su pravljeni i označeni kao lančani. Ako postoji Z-dnevni izveštaj u lancu (fiskalni), pre štampanja izveštaja pojavljuje se pitanje o ispravnosti datuma:

Д а т у м и с п р а в а н ?
1 9 9 9 - 0 7 - 1 1

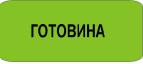
ako je datum ispravan, potvrdi ujemno pritiskom na taster. Ako nije izlazimo pritiskanjem tastera i zovemo servis!

Štampanje izveštaja može se prekinuti u svakom trenutku pritiskanjem tastera (osim Z- dnevnog izveštaja).

6.7. Periodični izveštaj

Periodični izveštaji se čitaju iz fiskalne memorije u datom periodu vremena ili između u određenih brojeva fiskalnih izveštaja. Na kraju izveštaja je stavljen kratak pregled poreskih stopa, sa odvajanjem na specifične stope iz datog perioda ili datog opsega vremena. U ovom izveštaju su također ei sve informacije u vezi promena stopa i napravljene izmene u izabranom periodu vremena. Periodični izveštaji nisu fiskalni izveštaji.

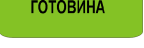
Uputstvo za pravljenje periodičnih izveštaja::

 (ili pomoću i tastera, prelazimo na opciju broj 6 i pritiskamo taster) - ulazimo u modul izrade periodičnog izveštaja.

Na displeju će se pojaviti obaveštenje:

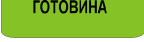
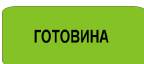
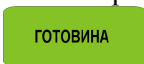
Период извешод:

Moramo zadati period za koji želimo da napravimo izveštaj . Period možemo zadati u brojevima (broj dnevnog izveštaja) ili u obliku datuma – za dati period. Ako posle pitanja (*od*): upišemo broj koji ima od 1 do 4 cifre - biće tretiran kao broj dnevnog izveštaja, ako ukucamo broj sa 6 cifara, to će biti tretirano kao datum. Datum će biti dat u obliku ДДММГГ formata (tj. dan, mesec, godina , 090604). Prikazani broj potvrđujemo tasterom. Sada, moramo dodeliti i kraj perioda za koji želimo da napravimo izveštaj. Moramo da upišemo datum, krajnji broj periodičnog izveštaja.

Ako pritisnemo taster – pojaviće se pitanje o vrsti izveštaja, koji će biti štampan: ceo (kompletan) ili pregledni (sumarni). U celom izveštaju svih dnevnih izveštaja koji se štampa za dati period, uključujući i sve informacije koje su sadržane u njemu, na kraju štampanja će biti i pregled ovih izveštaja. U periodičnom izveštaju koji je napravljen kao pregled je samo pregled svih izveštaja za dati period.

Извештај
0.Збирно

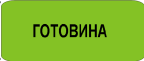

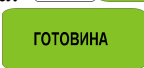
Znak u gornjem desnom uglu označava, da uz pomoć i tastera, možemo izabrati odgovarajući tip periodičnog izveštaja (ili ukucavanjem brojeva: - za pregledni, ili - za kompletni) i

potvrđujemo pritiskom tastera
Izveštaj za konkretni datum ili broj će biti napravljen. Posle dodele početnog broja ili datuma i potvrđivanjem tasterom, moramo još jednom pritisnuti taster da bi došli do izbora izveštaja: kompletan ili pregledni i potvrde izabranog izveštaja.

Kada je izveštaj štampan kao pun neće biti jedinstvenih brojeva fiskalnih kasa. 6.8. Izveštaj nekorišćenih PLU kodova

Jedan od izveštaja koji možemo napraviti pomoću FRIGO fiskalne kase, je izveštaj o nekorišćenim kodovima. Ovaj izveštaj imamo, kada imamo priključen mehanizam kontrole starenja artikala (PROGRAMIRANJE, pozicija 6: Globalne opcije, prelazimo na opciju broj 11).

U ovom izveštaju su štampani artikli, koji nisu prodani u datom periodu koji je određen kao vreme starenja. U izveštaju će također biti štampan umnošci datog vremena starenja.. Kada je vreme starenja stavljeno na 26 – svakih šest meseci možemo da pregledamo bazu. Posle ulazka u modul izrade izveštaja

nekorišćenih koda (X modul izveštaja, sekvenca: (ili pomoću i tastera, prelazimo na poziciju broj 9 i pritiskamo taster) – ulaz za izradu izveštaja. Pojaviće se obaveštenje:

П о т в р д и т с т е р о м
Г о т о в и н а

Potvrdjemo pritiskom tastera. U toku je štampanje izveštaja. Na štampanoj kopiji, pored brojeva nedelja (starenja, kada je nabavljen) artikla biće dato i koliko dugo dati artikal nije prodan. Ako je vreme namešteno na 5 (5 nedelja), na štampanoj kopiji biće zapis 5 nedelja pored artikala koji nisu bili prodavani tokom 5 nedelja, ali se prodaju manje od 10 nedelja.

U toku štampanja periodičnog izveštaja dešava se, naročito ako je vremenski period duži, da štampanje zastane na pola izveštaja, treba sačekati nekoliko minuta da kasa završi sa štampanjem izveštaja.

6.9. Spisak programiranih artikala

U ovoj opciji korisnik ima mogućnost provere (štampanja) svih (opsega ili bilo kojeg) programiranog artikla u fiskalnoj kasi sa dodeljenim parametrima (PLU koda, PTU stopa). Ukupno (pregledno) (štampanje) može biti kao cela PLU baza ili za određeni opseg (od PLU broja... do PLU broja) i za pojedinačni PLU artikal. Pregled može biti štampan u skladu sa PLU kodovima, ili u skladu sa dodeljenim PTU poreskim stopama.

Šema za pravljenje X- modula izveštaja:

   (ili pomoću i tastera, dolazimo do pozicije broj 10 i pritiskamo) – ulazimo u modul štampanja pregleda.

Na displeju se pojavljuje pitanje o kriterijumu štampanja: u skladu sa PLU codes, ili u skladu sa dodeljenim PTU poreskim stopama:

П о ш и ф р а м а

Treba da izaberemo odgovarajući kriterijum pomoću odgovarajućeg tastera: pomoću tastera štampaćemo izveštaj sortiran u skladu sa dodeljenim PTU stopama, sa tasterom, štampaćemo izveštaj sortiran u skladu sa PLU kodovima.

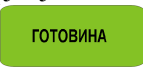

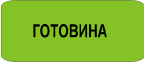
Sledeći koraci – isto kao i u PLU izveštaju o prometu (tačka 6.3)

Postavljanje znaka 5 u globalnim opcijama (PROGRAMIRANJE, 6) odlučuje, da li pored naziva biće štampan također i PLU kod ili EAN (višecifren kod).

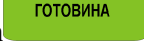
6.10. Poslednji dnevni izveštaj

Ova funkcija dozvoljava štampanje poslednjeg napravljenog X- dnevnog izveštaja još jednom. To se čita iz fiskalne memorije fiskalne kase. Može biti napravljen kao X- izveštaj - X- mod izveštaja . Ovaj odštampani materijal imaće sve informacije koje su bile na poslednjem fiskalnom izveštaju (nezavisno od promena količine u bazi artikala), biće naznačene obaveštenjem: : Kopija dnevnog izveštaja, nefiskalni, tj. nema fiskalni logo.

Šema pravljenja izveštaja (X-modul izveštaja)

   (ili pomoću i tastera, dolazimo do pozicije broj12 i pritiskamo taster) – ulazimo u modul za pravljenje izveštaja, na ekranu se pojavljuje obaveštenje:

П о т в р д и т с т е р о м
Г о т о в и н а

Potvrd ujemо pritiskom tastera, kopija poslednjeg napravljenog dnevnog izveštaja biće štampana bez fiskalnog loga.

6.11. Presek stanja

Ovo je izveštaj koji daje informacije o vrednostima fiskalnih totala i načina plaćanja. Sve vrednosti uključuju i vrednosti od zadnjeg dnevnog izveštaja do momenta štampanja izveštaja. Opisani izveštaj ne resetuje nikakve podatke iz RAM-a, što znači da se može štampati više puta u toku dana.

7. ODŠTAMPANI PRIMERI IZVEŠTAJA NA FRIGO FISKALNOJ KASI

7.1. Dnevni izveštaj

ДРАГСТОР МИНИ	
Продавница бр.1	
Булевар велики 100	
Београд	
ПИБ: 07ФЛАДНПЗ	
ИБФМ: ПП193025	

Дневни извештај	
УР: 15	
БР: 0	

УС: 30	
БС: 0	
СА: 0,00%	
СГ: 20,00%	
СД: 20,00%	
СЂ: 0,00%	
СЕ: **, **%	
СЖ: **, **%	
СИ: **, **%	
СЈ: **, **%	
СК: **, **%	

ПА: 0,00	
ПГ: 19,92	
ПД: 87,50	
ПЂ: 0,00	
ПЕ: 0,00	
ПЖ: 0,00	
ПИ: 0,00	
ПЈ: 0,00	
ПК: 0,00	
ПТ: 107,42	

ЕА: 20,00	
ЕГ: 119,55	
ЕД: 525,00	
ЕЂ: 570,00	
ЕЕ: 0,00	
ЕЖ: 0,00	
ЕИ: 0,00	
ЕЈ: 0,00	
ЕК: 0,00	
ЕТ: 1.234,55	

25.05.2004 - 10:50	
БИ: 40-40	
БД: 25	
БП: 1962	

Separator izveštaja

Naziv prodajnog mesta

Adresa prodajnog mesta

Poreski identifikacioni broj

Identifikaciono broj fiskalnog modula

Naziv izveštaja

Ukupan broj reseta

Broj reseta u izveštajnom periodu

Ukupan broj promena poreskih stopa

Broj promena poreskih stopa i izveštajnom periodu

Oznaka i vrednost poreskih stopa

Naziv proizvoda

Cena i oznaka poreske stope

Naziv proizvoda

Količina cena i oznaka poreske stope

Separator bloka

Porezi po poreskim stopama

Separator bloka

Prometi po poreskim stopama

Ukupan promet

Separator bloka

Datum i vreme

Broj prvog i poslednjeg isečak u izveštajnom periodu

Broj dnevnog izveštaja

Broj preostalih dnevnih izveštaja i fiskalni logo

7.2 Odustajanje od plaćanja -Storno

Separator izveštaja
Naziv prodajnog mesta
Adresa prodajnog mesta

Poreski identifikacioni broj
Identifikaciono broj fiskalnog modula
Separator bloka
Broj kase, broj kasira-operatora, broj isečka

Naziv proizvoda
Količina puta Cena
Ukupan iznos i oznaka poreske stope

Oznaka storniranja proizvoda
Naziv proizvoda
Količina od koje se odustaje, pojedinačna cena,

ukupna cena i poreska stopa
Separator bloka
Porez
Ukupan promet

Datum i vreme

Broj isečka i fiskalni logo

7.3 Presek stanja

ДРАГСТОП МИНИ	
Продавница бр.1	
Булевар велики 100	
Београд	
ПИБ: 0ТФЛАДНПЗ	
ИБФМ: ПН193025	

Пресек стања	

УР:	15
БР:	0

УС:	30
БС:	0
СА:	0,00%
СГ:	20,00%
СД:	20,00%
СЂ:	0,00%
СЕ:	**,**%
СЖ:	**,**%
СИ:	**,**%
СЈ:	**,**%
СК:	**,**%

ПА:	0,00
ПГ:	46,17
ПД:	314.918,98
ПЂ:	0,00
ПЕ:	0,00
ПЖ:	0,00
ПИ:	0,00
ПЈ:	0,00
ПК:	0,00
ПТ:	314.965,15

ЕА:	1.340,00
ЕГ:	277,05
ЕД:	1.889.513,87
ЕЂ:	570,00
ЕЕ:	0,00
ЕЖ:	0,00
ЕИ:	0,00
ЕЈ:	0,00
ЕК:	0,00
ЕТ:	1.891.700,92

ГОТОВИНА:	
	1.112.445,65
ЧЕК:	777.777,77
КАРТИЦА:	1.477,50

25.05.2004 - 12:24	
БИ:	41-47
БД:	25
БП:	1962
	

Separator izveštaja

Naziv prodajnog mesta

Adresa prodajnog mesta

Poreski identifikacioni broj

Identifikaciono broj fiskalnog modula

Naziv izveštaja

Ukupan broj reseta

Broj reseta u izveštajnom periodu

Ukupan broj promene poreskih stopa

Broj promena poreskih stopa u izveštajnom periodu

Vrednost poreske stope A u procentima

Vrednost poreske stope Г u procentima

Vrednost poreske stope Д u procentima

Vrednost poreske stope Ђ u procentima

Vrednost poreske stope Е u procentima

Vrednost poreske stope Ж u procentima

Vrednost poreske stope И u procentima

Vrednost poreske stope Ј u procentima

Vrednost poreske stope К u procentima

Iznos poreza po poreskoj stopi A

Iznos poreza po poreskoj stopi Г

Iznos poreza po poreskoj stopi Д

Iznos poreza po poreskoj stopi Ђ

Iznos poreza po poreskoj stopi Е

Iznos poreza po poreskoj stopi Ж

Iznos poreza po poreskoj stopi И

Iznos poreza po poreskoj stopi Ј

Iznos poreza po poreskoj stopi К

Iznos ukupnog poreza

Vrednost prometa po poreskoj stopi A

Vrednost prometa po poreskoj stopi Г

Vrednost prometa po poreskoj stopi Д

Vrednost prometa po poreskoj stopi Ђ

Vrednost prometa po poreskoj stopi Е

Vrednost prometa po poreskoj stopi Ж

Vrednost prometa po poreskoj stopi И

Vrednost prometa po poreskoj stopi Ј

Vrednost prometa po poreskoj stopi К

Vrednost ukupnog prometa

Prometi razvrstani po načinima plaćanja

Datum i vreme sačinjavanja preseka stanja

Redni broj prvog i poslednjeg fiskalnog isečka u i.p.

Redni broj dnevnog izveštaja

Broj preostalih dnevnih izveštaja Fiskalni logo

7.4 Izveštaj o prometu kasira

ДРАГСТОП МИНИ
Продавница бр.1
Булевар велики 100
Београд
ПИБ:0ТФЛАДНПЗ
ИБФМ:ПЪ193025
К-а:0 К-р:1 У00034

ИЗВЕШТАЈ
ПРОМЕТА КАСИРА
Х

Број касира: 1
ДРАГАН
Готовина 839,65
Чек: 745,00
карта 777.804,27

У фиоци:
779.388,92

Уплате: 200,00
Исплате 100,00
Сторнирано:
333.333,33

Позиција: 00001
25.05.2004 - 12:49

ИНФО

Separator izveštaja

Naziv prodajnog mesta

Adresa prodajnog mesta

Poreski identifikacioni broj

Identifikaciono broj fiskalnog modula

Број кесе, број касира-операгора, број исеџка

Naziv izveštaja

Datum i vreme sačinjavanja dnevnog izveštaja

7.5. Izveštaj o prometu na Odeljenju

=====	
ДРАГСТОР МИНИ	
Продавница бр.1	
Булевар велики 100	
Београд	
ПИБ: 0704413	
ИБФМ: ПИ193025	

К-а: 0 К-р: 1 У00036	

Извештај о промету	
Одељења производа	
Х	

01	ПРЕХРАНА
	3.781,95
02	ТЕХНИКА
	1.555.605,54

УКУПНО:	
	1.559.387,49

Позиција: 00002	

25.05.2004 - 12:49	

**** ИНФО ****	

Separator izveštaja

Naziv prodajnog mesta

Adresa prodajnog mesta

Poreski identifikacioni broj

Identifikaciono broj fiskalnog modula

Separator bloka

Broj kase, broj kasira-operatora, broj isečka

Opcioni reklamni blok

Naziv izveštaja

Broj odeljenja i naziv odeljenja

Ukupan promet odeljenja 01

Broj odeljenja i naziv odeljenja

Ukupan promet odeljenja 02

Ukupan iznos

Broj pozicije u izveštaju

Datum i vreme

7.6 Izveštaj o prometu šifre proizvoda

=====	
ДРАГСТОР МИНИ	
Продавница бр.1	
Булевар велики 100	
Београд	
ПИБ: 0ТФЛАДНПЗ	
ИБФМ: ПЊ193025	

К-а: 0 К-р: 0 У00010	

Извештај о промету	
Шифре производа	
Z	

Хлеб Сава 500	
КОЛИЧИНА:	1,000
Вредност	20,00
КОД ПЛУ:	1
Ц-кафа 100г	
КОЛИЧИНА:	1,000
Вредност	26,50
КОД ПЛУ:	3
Књаз Милош 1л	
КОЛИЧИНА:	2,000
Вредност	49,30
КОД ПЛУ:	4
Суво грађ/КТ	
КОЛИЧИНА:	0,350
Вредност	43,75
КОД ПЛУ:	5
Цони Вокер.70	
КОЛИЧИНА:	1,000
Вредност	570,00
КОД ПЛУ:	6
Жица телеф./М	
КОЛИЧИНА:	10,500
Вредност	525,00
КОД ПЛУ:	7

УКУПНО:	1.234,55
Позиција:	00006

25.05.2004 - 10:54	

#### ИФО ####	

Separator izveštaja

Naziv prodajnog mesta

Adresa prodajnog mesta

Poreski identifikacioni broj

Identifikaciono broj fiskalnog modula

Separator bloka

Broj kase, broj kasira-operatora, broj isečka

Opcioni reklamni blok

Naziv izveštaja

Ime proizvoda

Količina

Ukupna vrednost svih prodatih proizvoda

Kod

Ime proizvoda

Količina

Ukupna vrednost svih prodatih proizvoda

Kod

Ime proizvoda

Količina

Ukupna vrednost svih prodatih proizvoda

Kod

Ime proizvoda

Količina

Ukupna vrednost svih prodatih proizvoda

Kod

Ime proizvoda

Količina

Ukupna vrednost svih prodatih proizvoda

Kod

Datum i vreme

8.PORUKE KOJE SE POJAVLJUJU NA DISPLEJU FISKALNE KASE

Za vreme rada, izradom izveštaja i programiranju, na displeju fiskalne kase se pojavljuju obaveštenja koja komentarišu ostvarene aktivnosti, programirane funkcije i greške koje se javljaju u radu. U ovom poglavlju pokazaćemo takva obaveštenja sa opisom, razlogom pojavljivanja i načinom postupanja u takvom slučaju.

Poruke koje se pojavljuju na ekranu fiskalne kase mogu se podeliti u sledeće kategorije:

- stalne greške: rezultuju prikazivanjem poruke na displeju prodavca i čuju se tri zvučna signala. Pritiskom na C taster poništavamo poruku.
- fatalne greške: posle prikazivanja poruke i kada se čuje pet zvučnih signala, fiskalna kasa suspenduje vašu operaciju i stvara niz krtkih zvučnih signala. Rad na fiskalnoj kasi ponovo je moguć samo ako se kasa isključi iz struje i ponovo uključi.

Sledi spisak svih gršaka uključujući i fatalne greške (označene slovom "F" u koloni). Poruke su poredane po azbučnom redu.

Obaveštenje na ekranu prodavca	Broj greške	Značenje greške	Preporuke za servisera
<i>PLU baza je puna</i>	53	Greška se dogodila kada je novi PLU dodat u bazu koja je već bila popunjena.	Pre programiranja obrisati prestarele kodove ili ručno obrisati nekorišćene PLU.
<i>Greška u sadržaju</i>	7	Datum i vreme koji su uneti sa tastature (za vreme programiranja datuma i vremena) ili neki drugi sadržaji uneti tokom programiranja su dati u pogrešnom obliku ili u pogrešnim vrednostima	Ponoviti programiranje unošenjem, odgovarajućih vrednosti programiranih parametara.
<i>Greška u PLU bazi podataka</i>	99	Greška u PLU bazi podataka otkrivena je na početku rada na kasi	PLU baza podataka, baza Odeljenja sa robom, tabele pakovanja i tandema kao i odgovarajući brojači prometa moraju biti resetovani.
<i>Greška na baferu računa</i>	85	Greška na baferu računa koja je otkrivena na početku rada na kasi.	Bafer se mora ponovo resetovati - namestiti; ako je bilo koji račun otvoren mora biti poništen.
<i>Greška podataka u fiskalnoj memoriji</i>	14	Greška u sravnjivanju računa u fiskalnoj memoriji.. Fiskalna kasa ulazi u modul samo za čitanje – read – only.	Zamena fiskalne memorije je neophodna.
<i>Greška u podešavanju roka starenja</i>	42	Greška u datumu sledećeg povećanja u brojaču vremena za nedostatak u prometu PLU koja je otkrivena na početku rada na kasi.	Datum se mora podesiti na sadašnji datum i još se mora definisati period posle kog dolazi do isteka roka trajanja
<i>Greška odeljenja</i>	123	Greška u bazi podataka Odeljenja otkrivena otkrivena na početku rada na kasi, za vreme instalacije uređaja.	Baza podataka Odeljenja i brojač prodaje na Odeljenju moraju biti resetovati.
<i>Greška u glavnom</i>	20	Greška u glavnom (ne fiskalnom)	Brojači se moraju resetovati

Obaveštenje na ekranu prodavca	Broj greške	Značenje greške	Preporuke za servisera
<i>brojaču prodaje</i>		brojaču prodaje otkrivena na početku rada na kasi	
<i>Greška tastature</i>	49	Tastatura prepunjena baferom. Slova koja prelaze kapacitet tastature moraju biti izostavljena. Razlog greške može biti pogrešno povezivanje tastature sa glavnom tablom fiskalne kase	Proveriti da li je tastatura dobro povezana
<i>Greška u vrednostima</i>	64	Pokušaj prodaje robe ili prepravke cene sa nultom vrednošću (cena x količina, zaokružena vrednost).	Uneti odgovarajuću cenu ili iznos za dati proizvod.
<i>Greška u vrednosti prethodnog računa</i>	43	Greška u vrednosti na poslednjem računu otkrivena na početku rada na uređaju	Vrednost bi morala biti resetovana, posle pritiskanja tastera SUMA(zajedno) u modulu prodaje pre prve operacije pri kucanju računa, vrednost 0.00 mora biti prikazana na ekranu.
<i>Greška u brojačima prodaje na odeljenjima</i>	122	Greška u brojaču prodaje na Odeljenju otkrivena na početku rada na uređaju	Brojač prodaje na Odeljenju mora biti resetovan.
<i>Greška brojača prodaje prodavaca</i>	33	Greška u brojaču prodaje prodavca otkrivena na početku rada na kasi	Brojač mora biti resetovan
<i>Greška brojača PLU prodaje</i>	86	Greška brojača PLU prometa	Brojač mora biti resetovan
<i>Greška u mehanizmu za štampanje</i>	56F	Papir se zaglavio u štampaču ili je štampač otkazao.	Izvaditi zaglavljenu papir, proveriti vezu između štampača i glavne table fiskalne kase. Ako je veza ispravna, zameniti mehanizam za štampanje.
<i>Greška u nazivu</i>	48	Preko tastature unet PLU kod ili naziv odeljenja nema najmanje dva simbola od ranije unetih slova i brojeva.	Ispraviti pogrešno ime.
<i>Greška u rukovanju fiskalnom memorijom</i>	2	Pad sistema fiskalne memorije	Proveriti vezu između fiskalne memorije i glavne table fiskalne kase
<i>Greška u konfiguraciji memorije</i>	27	Greška u RAM memoriji otkrivena na početku rada na kasi	Fiskalna kasa se mora vratiti na njenu osnovnu konfiguraciju.
<i>Greška u PLU memoriji, I</i>	26	Greška u RAM memoriji otkrivena na početku rada na kasi	Baza podataka PLU i Odeljenja mora biti resetovana, fiskalna kasa trebalo bi da se vrati na osnovnu konfiguraciju.
<i>Greška RAM memorije</i>	25	Greška u RAM memoriji otkrivena na početku rada za kasom	Memorija mora biti resetovana. Ponavljanje greške posle svakog uključivanja kase može značiti da je greška u samom uređaju ili kvar baterije koja podržava RAM memoriju za vreme isključenja kase.
<i>RAM error</i>	59	Greška u fiskalnom delu RAM memorije (brojač fiskalne prodaje) otkrivena na početku	Memorija mora biti resetovana. Ponavljanje greške posle svakog uključivanja kase može značiti da

Obaveštenje na ekranu prodavca	Broj greške	Značenje greške	Preporuke za servisera
		rada za kasom	je greška u samom uređaju ili kvar baterije koja podržava RAM memoriju za vreme isključenja kase.
<i>Greška u ROM memoriji</i>	38F	Pogrešna provera sume u programiranoj memoriji fiskalne kase.	Pad sistema programske memorije. Zameniti čip.
<i>Greška u skeneru</i>	47	Nije povezan ili se pogrešni podaci dobijaju sa skenera.	Proveriti vezu sa skenerom i njegov način prenosa (skener treba da prenosi cifre koda kao ASCII znake, na kraju koda znak CR (0DH), u 8N1 modu, brzinom 9,600 bodova.
<i>Greška u strukturi PLU baze</i>	119	Greška u PLU bazi podataka otkrivena za vreme manipulacije u toj bazi	Resetovati PLU bazu podataka.
<i>Greška vage</i>	46	Nije povezana ili se pogrešni podaci dobijaju sa vage.	Proveriti povezanost vage i podesiti sa tipom vage u opcijama sistema.
<i>Prekoračen iznos na račun</i>	63	Ukupan iznos je preko očekivane vrednosti.	Poništiti račun
<i>Greška u vrednosti broja</i>	41	Uneti broj (vrednost, količina, kod, itd.) prekoračuje dozvoljeni opseg ili su uneti podaci u pogrešnom formatu (broj decimalnih mesta, itd.).	Ponoviti operaciju sa odgovarajućim parametrima.
<i>Greška PTU vrednosti</i>	68	Parametarska greška do koje je došlo u toku programiranja PTU stope	Ponoviti operaciju sa odgovarajućim parametrima
<i>Unutrašnja greška modul: X</i>	30F	Fatalna greška rezultirala serijom grešaka u izvođenju operacija u radu fiskalne kase.	Isključiti prekidač na uređaju; ako je greška još prisutna pozvati ovlašćen servis.
<i>Greška u satnom sistemu</i>	39F	Satni sistem ne radi pravilno	Pad sistema hardvera na glavnoj tabli fiskalne kase.
<i>Greška u relacijama parametara izveštaja</i>	66	Datum ili početni broj za periodični izveštaj je veći od datuma ili krajnjeg broja.	Ponoviti operaciju sa pravilnim parametrima.
<i>Pogrešna šifra prodavca</i>	77	Za vreme programiranja šifre prodavca, manje ili više od 4 cifre su uneta ili je pogrešna šifra uneta pri pokušaju unošenja modula 2, 3 ili 4.	Ponovo uneti šifru.
<i>Pogrešan EAN kod</i>	98	Ne digitalni znak je detektovan u datom EAN kodu, kontrolni digitalni broj EAN koda ne odgovara izračunatom digitalnom broju ili je kod prepoznat kao kod sa programiranom cenom od 7 do 10 tipa ili je kod sa programiranom težinom od 1 do 10 tipa i kontrolna programirana brojna vrednost im ne odgovara. Greška se javlja samo kad je kontrolni EAN kod podešen.	Uneti ispravan kod ili resetovati opciju kontrolnog EAN koda

Obaveštenje na ekranu prodavca	Broj greške	Značenje greške	Preporuke za servisera
		Kada je ova opcija ugašena, greška se javlja kada dužina koda prekoračuje 5 znakova, ali je različita od 8, 13, 15 i 18 znakova.	
<i>Pogrešan kod prodavca</i>	83	Unet je pogrešan kod prodavca.	Ponovo uneti kod.
<i>Pogrešno zaglavlje</i>	69	Zaglavlje je predugačko. Ukupna dužina zaglavlja ne sme prekoračiti 217 mesta (uključujući mesta koja označavaju početak/kraj).	Skratiti zaglavlje i programirati ga ponovo.
<i>Pogrešan HALO broj</i>	97	Indeks koji je dodeljen vrednosti tabele, je prekoračen.	Uneti odgovarajući indeks
<i>Pogrešan broj prodavca.</i>	96	Indeks koji je dodeljen tabeli prodavca je prekoračen.	Uneti odgovarajući indeks.
<i>Pogrešan PIB broj ili ga nema</i>	54	<i>PIB</i> broj nije programiran, što je otkriveno na početku rada na kasi	Programirati <i>PIB</i> kod.
<i>Nema fiskalne memorije ili jedinstvenog broja.</i>	9	Ne postoji veza sa fiskalnom memorijom ili je došlo do pada sistema u hardveru fiskalne memorije.	Proveriti vezu sa fiskalnom memorijom sa glavnom tablom fiskalne kase.
<i>Nema fiskalne memorije</i>	58	Pad modula fiskalne memorije.	Proveriti vezu sa fiskalnom memorijom sa glavnom tablom fiskalne kase. Ako je ona u redu poslati fiskalnu kasu proizvođaču.
<i>Nema stavke</i>	105	U modulu pregledanja računa izvršen je pokušaj prelaska na raniju poziciju od pozicije koja je pre prve ili one koja je posle zadnje.	
<i>Nema uzveštaja u datom opsegu vremena</i>	6	Ukucani su datumi za periodičan izveštaj za period u kome nisu završeni ni dnevni izveštaji.	Ponovo uneti početne i krajnje datume za duži vremenski period.
<i>Nema prodaje, izveštaj poništen</i>	19	Pokušaj pravljenja dnevnog izveštaja (resetovanog ili neresetovanog) nije uspeo zbog nultih vrednosti u fiskalnim brojačima prodaje ili pokušaj stvaranja izveštaja o prometu odeljenja PLU ili izveštaj o ambalaži nije uspeo zbog nultih vrednosti u prodaji/prometu brojača na svim Odeljenjima (PLU-ovi) pakovanja neobuhvaćenih izveštajem.	
<i>Nema PTU stopa</i>	62	Nisu programirane PTU stope. Otkriveno na početku rada na kasi (pri instalaciji). Prodaja je onemogućena.	Programirati PTU stope.
<i>Nema reklamnog teksta</i>	72	Pokušaj izrade izveštaja programiranog reklamnog teksta kada taj tekst nije programiran.	Operacija nije moguća.
<i>Nema displeja za</i>	15F	Pao je sistem LED displeja za	Proveriti povezanost displeja, ako

Obaveštenje na ekranu prodavca	Broj greške	Značenje greške	Preporuke za servisera
<i>kupce)</i>		kupce ili nije povezan sa glavnom tablom fiskalne kase	je ispravna, zameniti displej.
<i>Bufer na ručunu prazan</i>	87	Pokušaj izrade i zatvaranja kompletnog računa kada je bufer računa prazan.	Otkazati račun ili mu dodati poslednju stavku.
<i>Neslaganje u datumu</i>	61	Pokušaj programiranja ranijeg datuma od datuma poslednjeg upisa u fiskalnu memoriju.	Ponoviti operaciju i uneti ispravan datum.
<i>Dužine parametara moraju biti iste</i>	34	Za vreme unošenja opsega PLU koda ili period za periodičan izveštaj, uneti su parametri različitih dužina.	Ponoviti operaciju i uneti ispravan opseg.
<i>Identične stope su već programirane</i>	75	Nastaje pri pokušaju da se programiraju VAT stope koje su identične sa sadašnjim vrednostima.	Promeniti parametre operacije ili otkazati operaciju.
<i>Kasa je u fiskalnom modu</i>	8	Greška izazvana za vreme operacije programiranja <i>PIB</i> broja i fiskalizacije kase, ako kasa se nalazi u fiskalnom modulu. Navedene operacije za vreme normalnog rada kase nisu dostupne nakon fiskalizacije, pojavljivanje greške upućuje na unutrašnji kvar kase.	Programiranje traženih parametara je nemoguće. Treba zapisati prilike u kojima nastala greška (preuzeta operacija, uneti podaci, način unosa podataka – kompjuter /tastatura, konfiguracija uređ aja, programiranje uređ aja) i poslati opis proizvođaču uređ aja.
<i>Kraj papira</i>	21	Detektor papira ukazuje na njegov nedostatak ili poklopac mehanizma za štampanje nije spušten. Pojavljivanje greške pored prisustva papira (obe rolne su u termičkoj verziji) ukazuje na prekid veze između u elektronske kase i mehanizma za štampanje.	Staviti nove rolne papira, spustiti poklopac štampača ili proveriti mehanizam veza.
<i>Iznos veći nego suma u fioci kase</i>	44	Načinjen pri pokušaju vraćanja povratne ambalaže ili vraćanja kusura iz bezgotovinskog plaćanja gde je svota veća nego što je u kasi.	Operacija gotovinske isplate nije moguća. Plaćanje računa možemo primiti u gotovini, operaciju vraćanja ambalaže i račun sa bezgotovinskom uplatom treba poništiti, uplatiti odgovarajuću svotu u kasu i ponoviti opraciju
<i>Napon je van granica</i>	50F	Napon struje na koju je priključena fiskalna kasa je izvan dozvoljenih granica. Uzrok je verovatno što je došlo do prekida struje na unutrašnjoj jedinici fiskalne kase ili je došlo do pražnjenja glavne baterije.	
<i>Količina ne može biti poništena</i>	107	Napravljena je kada je veća količina robe poništena od one koja je prodana za dati artikal.	Uneti ispravnu količinu robe za STORNO.

Obaveštenje na ekranu prodavca	Broj greške	Značenje greške	Preporuke za servisera
<i>Nema cene</i>	104	PLU ili cena artikla na Odeljenju nije programirana i mora biti uneta preko tastature kod svake prodaje.	Ponoviti operaciju prodaje unošenjem (ukucavanjem) cene.
<i>Nije pritisnut taster SUMA</i>	82	Greška je napravljena kada se zatvara račun bez pritiskanja SUMA tastera. Greška signalizira kada je "Wymag klaw RAZEM" (traženi taster zajedno – total) je jednak 1.	Pritisnuti taster SUMAi pokušati da se zatvori račun.
<i>Sat nije podešen</i>	24	Sat pokazuje pogrešno vreme i datum.	Programirajte sat. Greška se ponavlja posle svakog gašenja i paljenja fiskalne kase u prekidu glavnog signala hardvera do pražnjenja baterije sata kada je fiskalna kasa bila ugašena.
<i>Neresetovani brojači dnevne prodaje</i>	11	Greška je nastala u toku operacije koja je dozvoljena da se izvodi samo u resetovanim brojačima prodaje, a njihova vrednost je različita od nule.	Treba napraviti resetovani dnevni izveštaj i ponoviti operaciju.
<i>Neresetovani brojači prodaje Odeljenja</i>	126	Greška je napravljena pri pokušaju promene PTU stope ili imena Odeljenja, čiji brojači prodaje nisu na nuli.	Ponoviti operaciju sa ranije napravljenim resetovanim izveštajem o prometu na Odeljenju.
<i>Neresetovani brojači PLU prodaje</i>	127	Greška je napravljena pri pokušaju promene PTU stope ili imena Odeljenja, čiji brojači prodaje nisu resetovani.	Ponoviti operaciju sa ranije napravljenim resetovanim izveštajem PLU prometa.
<i>Nepoznata greška</i>	1	Greška koja se desila u internoj memoriji kase, onemogućava izvršenje zahtevane operacije.	Napisati temeljan izveštaj o okolnostima pod kojima je nastala greška (pri pokušaju manipulacije, pri unošenju datuma, komandama tipa: sa kompjutera ili sa tastature, konfiguracije softvera ili hardvera kase) i poslati opis proizvod aču.
<i>Jedinsteni broj je već programiran</i>	70	Greška je napravljena pri pokušaju programiranja jedinstvenog broja koji je već programiran. Kako ova operacija nije moguća prilikom uobičajene manipulacije na fiskalnoj kasi, ova greška može sugerisati na otkazivanje interne memorije fiskalne kase.	Programiranje zahtevanih parametara je nemoguće. Napisati temeljan izveštaj o okolnostima pod kojima je nastala greška (pri pokušaju manipulacije, pri unošenju datuma, komandama tipa: sa kompjutera ili sa tastature, konfiguracije softvera ili hardvera kase) i poslati opis proizvod aču.
<i>Operacija nije dostupna</i>	32	Greška napravljena pri pokušaju da se izvrši operacija, koja nije dozvoljena u datom modulu fiskalne kase.	
<i>Fiskalna memorija je puna</i>	36	Ukucavanje još jednog zapisa u fiskalnu memoriju nije moguće.	Ulazi u fiskalnu kasu su samo u čitačkom modulu. Prodaja je onemogućena. Zameniti fiskalnu memoriju.
<i>Račun nije otvoren</i>	106	Greška je napravljena pri	

Obaveštenje na ekranu prodavca	Broj greške	Značenje greške	Preporuke za servisera
		pokušaju da se izvrši operacija koja je dozvoljena samo u modulu račun, mada račun nije otvoren.	
<i>PLU mora imati kod</i>	91	Greška u internoj (unutrašnjoj) memoriji kase.	Napisati temeljan izveštaj o okolnostima pod kojima je nastala greška (pri pokušaju manipulacije, pri unošenju datuma, komandama tipa: sa kompjutera ili sa tastature, konfiguracije softvera ili hardvera kase) i poslati opis proizvod aču.
<i>Cena je programirana</i>	111	Dodatna cena je ukucana sa tastature kada se prodaje artikal sa već programiranom cenom ili pri prodaji artikla sa EAN kodom koji ima programiranu cenu	Ponoviti operaciju prodaje bez ukucavanja cene.
<i>Količina za kod vage</i>	112	Dodatna količina je ukucana sa tastature kod prodaje artikla sa EAN kodom koji je programiran i gde je količina povezana sa težinom.	Ponoviti operaciju prodaje bez ukucavanja količine
<i>Odeljenje nije programirano - uneto</i>	120	Pokušaj prodaje na neprogramiranom Odeljenju (odeljenje koje nije uneto u program) ili PLU pripada odeljenju koje nije programirano.	Upisati Odeljenje (programirati ga)
<i>Pokušaj da se proda količina koja je jednaka nuli</i>	113	0 je ukucana kao količina koja treba da se proda.	Ponoviti operaciju prodaje ukucavajući ispravnu količinu.
<i>Granica resetovanja memorije je prekoračena</i>	10	Nema mesta u fiskalnoj memoriji za pisanje snimljenog resetovanja RAM. Ulazi u fiskalnu kasu su samo u čitačkom (read – only) modulu.	Zameniti fiskalnu memoriju posle prethodnog eliminisanja greške koje tako često izazivaju resetovanje RAM memorije.
<i>Granica u promeni VAT stope je prekoračena</i>	57	Maksimum dozvoljenih promena PTU stopa je 30 promena.	Svaka sledeća promena stopa nije moguća.
<i>Prekoračena je maksimalna cena</i>	110	Ukucana cena je viša od maksimalne cene date u HALO tabeli ispod indeksa određ enog za dati PLU ili Odeljenje.	Ponoviti PLU operaciju prodaje unoseći nižu cenu.
<i>Glavni brojač prodaje prepunjen</i>	108	Jedan od brojača prometa fiskalne kase se ne može povećati vrednošću prisutnom u trenutnoj transakciji.	Otkazati transakciju i napraviti izveštaj resetovanja statusa fiskalne kase.
<i>Fiskalni brojač prepunjen</i>	3	Dodavanje stavke na računu može dovesti do prebukiranja fiskalnog brojača za datu PTU stopu, u kome je dati artikal prodat. Stavka će morati da se izostavi sa računa.	Po redosledu nastavljanja prodaje zatvoriti ili otkazati račun i napraviti resetovani dnevni izveštaj.
<i>Brojač prodaje prodavca prebukiran</i>	100	Jedan od brojača tekućeg prometa se ne može povećati vrednošću prisutnom u trenutnoj	Otkazati transakciju i napraviti izveštaj resetovanja prometa fiskalne kase.

Obaveštenje na ekranu prodavca	Broj greške	Značenje greške	Preporuke za servisera
		transakciji.	
<i>Brojač prodaje na odeljenju prepunjen</i>	121	Jedan od brojača količine ili vrednosti prodaje na Odeljenju ne može biti povećan za vrednost koja je u trenutnoj transakciji	Otkazati transakciju i napraviti izveštaj resetovanja prometa Odeljenja.
<i>Prepunjen brojač PLU prodaje</i>	114	Jedan od brojača količine ili vrednosti PLU prodaje se ne može povećati vrednošću prisutnom u trenutnoj transakciji	Otkazati transakciju i napraviti izveštaj resetovanja PLU prometa.
<i>Prevelik iznos na računu</i>	93	Ukupna vrednost prodaje ili samo vraćanja u transakciji ne može da se smesti u dozvoljenom opsegu. Došlo je do prebukiranja ili samo brojača zbira prodaje ili samo brojača zbira vraćene robe.	Obrisati nekoliko stavki ili vraćenih artikala i zatvoriti račun. Izbrisane stavke mogu biti ukucane u drugi račun ili vraćeni račun.
<i>Izveštaj poništen – anuliran)</i>	74	Prodavac je dao negativan odgovor na pitanje o ispravnosti datuma ili izrade drugog izveštaja sa istim datumom za vreme izrade dnevnog izveštaja..	
<i>Dozvoljen samo izveštaj sa PC kompjutera</i>	124	Greška je nastala za vreme pravljenja izveštaja PLU prometa sa tastature kada je dozvoljeno po konfiguraciji da ta operacija ide samo sa kompjutera.	
<i>Prekinut izveštaj od strane korisnika</i>	116	Korisnik je pritisnuo “C” taster za vreme štampanja izveštaja.	
<i>Baterija ispražnjena</i>	37	Napon baterije je mali za održavanje memorije sata i RAM memorije kada se fiskalna kasa ugasi.	Moguće da je baterija ispražnjena.
<i>Prodaja blokirana</i>	71	Greška je nastala pri pokušaju da se otvori račun kada je onemogućena operacija prodaje (nedostatak programiranih PTU stopa, greška u fiskalnoj memoriji, fiskalna memorija je puna, mehanizam za štampanje je isključen ili je neispravan, displej za kupca nije povezan).	Operacija ne može biti izvršena.
<i>Artikal ili odeljenje je blokirano</i>	102	Prodaja artikala ili prodaja na Odeljenju je nemoguća kada je podešena pogrešna cena.	Zatvoriti ili otkazati račun i promeniti parametre PLU cene ili odeljenja; ponoviti pokušaj prodaje.
<i>PC prenos podataka je u toku</i>	29	Greška je nastala pri pokušaju da se otvori račun za vreme programiranja PLU baze podataka.	Zaustaviti prenos ili sačekati da se završi i ponoviti pokušaj otvaranja računa.
<i>Pozovi servis!</i>	40F	Prekid je otkriven za vreme početka rada na kasi i ne dozvoljava da se započne sa radom kase.	

Obaveštenje na ekranu prodavca	Broj greške	Značenje greške	Preporuke za servisera
Zabranjeno izvlačenje papira	65	Greška je nastala pri pokušaju da se ubaci papir za vreme štampanja, kada nije pravljen greška koja može opravdati jedan od postupaka (nema papira ili je greška u mehanizmu za štampanje).	
<i>Plaćanje je nula</i>	73	Greška je nastala pri pokušaju da ukupna ili delimična vrednost računa bude nula.	Ukucati vrednost za plaćanje koja je različita od nule.
<i>Velika preciznost</i>	109	Količina robe je ukucana sa preciznošću koja prevazilazi one koje su programirane u PLU bazi.	Ponoviti prodaju ukucavanjem količine u odgovarajućim jedinicama.
<i>PLU kod je previsok</i>	84	Previsok PLU kod je ukucan za vreme programiranja novih artikala. Dozvoljen PLU opseg zavisi od konfiguracije hardvera fiskalne kase.	
<i>Suviše stavki</i>	101	Greška je nastala pri pokušaju da se ukuca suviše stavki na račun.	Zatvoriti račun.
<i>Pogrešna dužina teksta</i>	5	Kod koji je ukucan za vreme programiranja jedinstvenog broja nije duži od 2 slova.	Ukucati tačan kod.
<i>Pograšna PTU stavka</i>	16	Vrednost je van A – F opsega i oslobađanje od poreza dato je kao PTU stopa za artikal ili za Odeljenje.	Ukucati simbol stope sa ispravnim opsegom.
<i>Promena cene je blokirana</i>	103	Programirani parametri PLU cena ili Odeljenja ne dozvoljavaju prodaju sa izmenjenim cenama.	Zatvoriti ili poništiti račun i promeniti cene, PLU ili parametre Odeljenja, ponoviti operaciju prodaje.
<i>jumper je otvoren</i>	31	Greška je nastala pri pokušaju da se izvrši operacija koja zahteva kratku uslugu jumpera (fiskalizacije) bez skraćivanja jumpera.	Skratiti jumper ili isključiti kasu i ponoviti operaciju
<i>Samo tačan kursor mora biti vraćen</i>	4	Greška je nastala pri pokušaju da se zatvori račun čija je vrednost niža od 0 ili je pokušano zatvoriti mimo računa potvrdu o vraćenim pakovanjima, drugačije nego pomoću pritiskanja tastera GOTOVINA, bez prethodnog upisivanja svote.	Pritisnuti taster GOTOVINA.